HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a cincea)

27 noiembrie 2007 *

În cauzele conexate T-3/00 și T-337/04,

Athanasios Pitsiorlas, cu domiciliul în Salonic (Grecia), reprezentat de D. Papafilippou, avocat,

reclamant,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat inițial de domnul M. Bauer și de doamnele S. Kyriakopoulou și D. Zachariou și ulterior de domnul Bauer și de doamna Zachariou, în calitate de agenți,

și

Băncii Centrale Europene (BCE), reprezentată, în cauza T-3/00, inițial de doamna C. Zilioli, de domnul C. Kroppenstedt și de doamna P. Vospernik, ulterior de doamna Zilioli și de domnii Kroppenstedt, F. Athanasiou și S. Vuorensola și în final

* Limba de procedură: greaca.

de doamna Zilioli, de domnii Kroppenstedt și Athanasiou și, în cauza T-337/04, de domnii Kroppenstedt, Athanasiou și P. Papapaschalis, în calitate de agenți,

pârâți,

având ca obiect, pe de o parte, cererea de anulare a deciziilor Consiliului și Băncii Centrale Europene de respingere a cererilor reclamantului de acces la documentele privind Acordul Basel-Nyborg din septembrie 1987 și, pe de altă parte, o cerere de daune interese,

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a cincea),

compus din domnul M. Vilaras, președinte, doamnele M. E. Martins Ribeiro și K. Jürimäe, judecători,

grefier: doamna C. Kantza, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 29 martie 2007,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

1 Articolele 104 și 105 din Tratatul CEE au fost inițial redactate după cum urmează:

„Articolul 104

Fiecare stat membru practică politica economică necesară pentru asigurarea echilibrului balanței sale globale de plăți și pentru menținerea încrederii în moneda sa, veghind totodată la asigurarea unui grad înalt de ocupare a forței de muncă și la stabilitatea nivelului prețurilor.

Articolul 105

(1) Statele membre își coordonează politicile economice pentru a înlesni realizarea obiectivelor enunțate în articolul 104. Statele membre instituie în acest scop o cooperare între serviciile competente ale administrațiilor lor și băncile lor centrale.

[…]

(2) În vederea promovării coordonării politicilor statelor membre în domeniul monetar în măsura necesară funcționării pieței comune, se înființează un Comitet Monetar consultativ care are misiunea:

— să urmărească situația monetară și financiară a statelor membre și a Comunității, precum și regimul general al plăților statelor membre și să prezinte Consiliului și Comisiei rapoarte periodice pe această temă;

— să formuleze avize destinate acestor instituții, fie la cererea Consiliului sau a Comisiei, fie din proprie inițiativă.

Statele membre și Comisia numesc fiecare câte doi membri în Comitetul Monetar."

2 Având în vedere articolul 105 alineatul (2), citat anterior, și articolul 153 din Tratatul CEE (devenit articolul 153 din Tratatul CE, devenit, la rândul său, articolul 209 CE), în temeiul cărora Consiliul adopta statutele prevăzute de Tratatul CEE, Consiliul a adoptat statutul Comitetului Monetar prin Decizia din 18 martie 1958 (JO 1958, 17, p. 390).

3 La 8 mai 1964, Consiliul a adoptat Decizia 64/300/CEE privind colaborarea dintre băncile centrale ale statelor membre ale Comunităţii Economice Europene (JO 1964, 77, p. 1206). Conform articolului 1 din această decizie, pentru dezvoltarea colaborării dintre băncile centrale ale statelor membre se creează un comitet al guvernatorilor băncilor centrale ale statelor membre din Comunitatea Economică Europeană (denumit în continuare „Comitetul guvernatorilor"). Articolul 2 din această decizie prevede în special faptul că membrii Comitetului Guvernatorilor sunt guvernatorii băncilor centrale ale statelor membre şi că, în general, Comisia este invitată să fie reprezentată la sesiunile Comitetului guvernatorilor de unul dintre membrii săi. În sfârşit, conform articolului 3 din aceeaşi decizie, Comitetul guvernatorilor are în special misiunea de a efectua „consultări privind principiile generale şi liniile mari ale politicii băncilor centrale, mai ales în materie de credit, a pieţei monetare şi a pieţei schimburilor" şi „schimburi de informaţii cu privire la principalele măsuri care intră în competenţa băncilor centrale şi de a examina aceste măsuri". [traducere neoficială]

4 La 3 aprilie 1973, Consiliul a adoptat Regulamentul (CEE) nr. 907/73 privind înfiinţarea Fondului European de Cooperare Monetară (JO L 89, p. 2). Conform articolului 2 din acest regulament, Fondul European de Cooperare Monetară (FECOM) urmăreşte, în limitele competenţelor sale, să promoveze „funcţionarea corespunzătoare a restrângerii progresive a marjelor de fluctuaţie a monedelor comunitare una faţă de cealaltă", „intervenţiile în monedele comunitare pe pieţele de schimb" şi „înţelegerile între băncile centrale, care să conducă la o politică concertată privind rezervele".

5 Articolul 1 primul paragraf din Statutul FECOM, care figurează în anexa la regulamentul menţionat anterior, prevede că FECOM este condus şi administrat de un Consiliu de administraţie, iar membrii Consiliului de administraţie sunt membrii Comitetului guvernatorilor.

6 În iunie 1988, Consiliul a confirmat obiectivul instituirii, în etape, a Uniunii Economice şi Monetare (UEM).

7 Misiunile Comitetului guvernatorilor au fost extinse prin Decizia 90/142/CEE a Consiliului din 12 martie 1990 de modificare a Deciziei 64/300 (JO L 78 p. 25) în care se prevede că respectivul comitet poate formula avize diferitelor guverne și Consiliului „privind politicile susceptibile să afecteze situația monetară internă sau externă în Comunitate și, în special, funcționarea Sistemului Monetar European”.

8 Prima etapă a realizării uniunii economice și monetare a început în mod oficial la 1 iulie 1990.

9 Din articolul 109e din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 116 CE) rezultă că a doua etapă a realizării uniunii economice și monetare a început la 1 ianuarie 1994.

10 Potrivit articolului 109f alineatul (1) primul paragraf din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 117 CE), „[c]u începere de la data trecerii la cea de-a doua etapă, se înființează și își exercită activitatea un Institut Monetar European, denumit în continuare «IME»”. [traducere neoficială] Conform celui de al patrulea paragraf al acestei prevederi, în prezent abrogat, „Comitetul guvernatorilor se dizolvă la începutul celei de a doua etape”.

11 Articolul 1.3 din Protocolul privind Statutul Institutului Monetar European (IME), anexă la Tratatul UE, prevede că: „În conformitate cu articolul 109f din [T]ratat[ul] [CE], Comitetul guvernatorilor și [FECOM] se dizolvă” și că toate activele și pasivele FECOM se transferă automat și integral IME. Potrivit articolului 4.1 prima liniuță din protocolul amintit, IME „consolidează cooperarea între băncile centrale naționale” și, conform celei de a cincea liniuțe a aceleiași prevederi, IME „preia funcțiile FECOM”.

12 Potrivit articolului 123 alineatul (1) CE „[d]e îndată ce este numit Comitetul Director, [Sistemul European al Băncilor Centrale] şi [Banca Centrală Europeană] sunt înfiinţate" şi „îşi exercită integral competenţele începând cu prima zi a celei de a treia etape".

13 La 26 mai 1998, şefii de stat sau de guvern ai statelor membre, care au adoptat moneda unică, au adoptat de comun acord Decizia 98/345/CE privind numirea preşedintelui Băncii Centrale Europene, a vicepreşedintelui acesteia, precum şi a celorlalţi membri ai Comitetului Director (JO L 154, p. 33). Această decizie a avut ca efect, în temeiul articolului 123 alineatul (1) CE, stabilirea datei de 1 iunie 1998 pentru înfiinţarea Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) şi a Băncii Centrale Europene (BCE).

14 În aceste condiţii, BCE a succedat IME la 1 iunie 1998 în vederea trecerii la cea de a treia etapă a UEM, care a început la 1 ianuarie 1999.

15 Articolul 114 alineatul (2) CE prevede că „[l]a începutul celei de-a treia etape se înfiinţează un Comitet Economic şi Financiar", iar „Comitetul Monetar [...] se dizolvă".

16 Conform articolului 8 CE, SEBC şi BCE acţionează în limitele competenţelor care le sunt conferite prin Tratatul CE şi prin statutele SEBC şi BCE (denumite în continuare „Statutul SEBC"), anexă la tratat.

17 Din articolul 105 CE rezultă că misiunile fundamentale ale SEBC constau în definirea şi în punerea în aplicare a politicii monetare a Comunităţii, în efectuarea

operațiunilor de schimb, în deținerea și în administrarea rezervelor valutare oficiale ale statelor membre și în promovarea bunei funcționări a sistemelor de plăți, obiectivul principal fiind menținerea stabilității prețurilor. BCE adoptă regulamentele și ia deciziile necesare îndeplinirii misiunilor încredințate SEBC (articolul 110 CE).

18 Articolul 107 CE prevede la alineatele (1) și (3) că SEBC „este constituit din BCE și din băncile centrale naționale" și că „este condus de organele de decizie ale BCE, care sunt: Consiliul Guvernatorilor și Comitetul Director".

19 Articolul 112 CE prevede:

„1. Consiliul Guvernatorilor BCE este constituit din membrii Comitetului Director al BCE și din guvernatorii băncilor centrale naționale.

2. a) Comitetul Director este constituit din președinte, un vicepreședinte și alți patru membri.

[…]"

20 Articolul 10.4 din Statutul SEBC prevede că reuniunile Consiliului Guvernatorilor sunt confidențiale și că acesta din urmă poate decide să facă public rezultatul deliberărilor sale.

21 Conform articolului 12.3 din Statutul SEBC, „Consiliul Guvernatorilor adoptă un regulament de procedură prin care stabilește organizarea internă a BCE și a organelor sale de decizie". BCE a adoptat regulamentul său de procedură la 7 iulie 1998 (JO L 338, p. 28), care a fost modificat la 22 aprilie 1999 (JO L 125, p. 34) și la 7 octombrie 1999 (JO L 314, p. 32).

22 Articolul 23 din Regulamentul de procedură al BCE, intitulat „Confidențialitatea și accesul la documentele și la arhivele BCE", în versiunea modificată la 22 aprilie 1999 și aplicabilă la data faptelor, prevede următoarele:

„23.1. Deliberările organelor de decizie ale BCE și ale oricărui comitet sau grup înființat de acestea sunt confidențiale, cu excepția cazului în care Consiliul Guvernatorilor autorizează președintele să facă public rezultatul deliberărilor.

23.2. Toate documentele redactate de BCE sunt confidențiale cu excepția cazului în care Consiliul Guvernatorilor nu decide altfel în această privință. Accesul la documentele și la arhivele BCE, precum și la documentele deținute anterior în arhivele IME este reglementat prin Decizia [BCE] din 3 noiembrie 1998 privind accesul public la documentele și la arhivele [BCE] (BCE/1998/12).

23.3. Accesul la documentele păstrate în arhivele [Comitetului guvernatorilor] ale IME și ale BCE devine liber după o perioadă de treizeci de ani. În cazuri speciale, Consiliul Guvernatorilor poate reduce durata acestei perioade." [traducere neoficială]

Situația de fapt

23 Prin scrisoarea din 6 aprilie 1999, primită la Secretariatul General al Consiliului la 9 aprilie, reclamantul, doctorand în drept la Universitatea din Salonic (Grecia) la acea dată, a solicitat în temeiul Deciziei 93/731/CE a Consiliului din 20 decembrie 1993 privind accesul public la documentele Consiliului (JO L 340, p. 43), astfel cum a fost modificată prin Decizia 96/705/CE, CECA, Euratom a Consiliului din 6 decembrie 1996 (JO L 325, p. 19), să aibă acces la Acordul Basel-Nyborg privind consolidarea Sistemului Monetar European (SME), aprobat de Consiliul de miniștri ai economiei și finanțelor cu ocazia reuniunii informale de la Nyborg (Danemarca) din 12 septembrie 1987.

24 Prin scrisoarea din 11 mai 1999, comunicată reclamantului la 15 mai 1999, Secretariatul General al Consiliului a răspuns astfel:

„Secretariatul General a examinat cu atenție cererea dumneavoastră, dar întrucât documentul nu a putut fi găsit, deducem că este foarte probabil să fie un document al BCE. Prin urmare, ar fi preferabil să vă adresați direct acesteia din urmă […]”

25 Prin scrisoarea din 8 iunie 1999, înregistrată la Secretariatul General al Consiliului la 10 iunie, reclamantul a formulat o cerere de confirmare în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Decizia 93/731.

26 Prin scrisoarea din 28 iunie 1999 adresată conducerii BCE însărcinate cu relațiile cu publicul, reclamantul a solicitat să aibă acces la documentul privind Acordul

Basel-Nyborg în baza Deciziei 1999/284/CE a BCE din 3 noiembrie 1998 privind accesul public la documentele și la arhivele BCE (JO L 110, p. 30).

27 Prin scrisoarea din 5 iulie 1999, Secretariatul General al Consiliului l-a informat pe reclamant că, din cauza imposibilității de a lua o decizie în termenul de o lună prevăzut de articolul 7 alineatul (3) din Decizia 93/731, se decisese prelungirea termenului în temeiul alineatului (5) al articolului menționat.

28 Prin scrisoarea din 6 iulie 1999, notificată la 12 iulie, directorul BCE însărcinat cu relațiile cu publicul i-a adresat reclamantului un comunicat de presă aparținând Comitetului guvernatorilor și FECOM, datat 18 septembrie 1987, prin care erau descrise măsurile convenite pentru consolidarea mecanismelor de funcționare a SME. Această scrisoare menționa că documentele emise de Comitetul guvernatorilor nu intrau în domeniul de aplicare a Deciziei 1999/284, ci a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, care prevedea printre altele faptul că accesul la documentele Comitetului guvernatorilor va deveni liber după o perioadă de 30 de ani.

29 La 27 iulie 1999, reclamantul a solicitat în scris BCE reexaminarea cererii sale în temeiul articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, care autorizează Consiliul Guvernatorilor să reducă perioada de confidențialitate de 30 de ani în anumite cazuri speciale. Reclamantul a adăugat că obiectul cercetărilor sale ar putea cu ușurință să se încadreze la „cazurile speciale” la care face referire articolul citat anterior.

30 Prin scrisoarea din 2 august 1999, notificată reclamantului la 8 august, Secretariatul General al Consiliului i-a comunicat acestuia decizia Consiliului din 30 iulie 1999

privind răspunsul la cererea sa de confirmare formulată în temeiul Deciziei 93/731 (denumită în continuare „decizia Consiliului"). Această decizie era redactată astfel:

„Răspunsul Consiliului aprobat la 30 iulie 1999 la cererea de confirmare a domnului Pitsiorlas (1/99), transmisă Consiliului prin scrisoarea din 8 iunie 1999, înregistrată la Secretariatul General al Consiliului la 10 iunie 1999 în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Decizia 93/731/CE […], în scopul de a i se permite să aibă acces la documentul:

Acordul Basel-Nyborg (septembrie 1987).

După o cercetare aprofundată, am constatat că documentul menționat în cererea dumneavoastră se referă la „raportul" Comitetului guvernatorilor privind consolidarea SME, publicat de Comitetul guvernatorilor […] la Nyborg la 8 septembrie 1987.

Normele relative la funcționarea administrativă a SME nu au făcut niciodată parte din dreptul comunitar; în consecință, Consiliul nu a fost niciodată chemat să ia o decizie în acest sens.

Întrucât, în cazul de față, documentul solicitat a fost elaborat de guvernatorii băncilor centrale, vă invităm să adresați cererea dumneavoastră direct guvernatorilor băncilor centrale sau BCE […] în temeiul articolului 2 alineatul (2) din decizie."

31 La 8 noiembrie 1999, Directorul BCE însărcinat cu relațiile cu publicul i-a adresat reclamantului o scrisoare, primită de acesta din urmă la 13 noiembrie, având următorul cuprins:

„Vă mulțumim pentru scrisoarea prin care ați solicitat să aveți acces la Acordul «Basel/Nyborg» din septembrie 1987. Vă rugăm să acceptați scuzele noastre pentru întârzierea cu care vi s-a răspuns, care se datorează faptului că cererea dumneavoastră a sosit aici în cursul perioadei estivale, în timpul căreia reuniunile Consiliului Guvernatorilor sunt întrerupte.

În ceea ce privește dorința dumneavoastră, Consiliul Guvernatorilor BCE a examinat mai atent cererea specială de acces la arhivele Comitetului guvernatorilor. Acesta a luat în considerare faptul că Acordul Basel-Nyborg nu este un document unic propriu-zis, redactat sub forma unui acord între părți, ci există doar sub formă de rapoarte și de procese-verbale, având în același timp drept autori Comitetul guvernatorilor și Comitetul Monetar. Consiliul Guvernatorilor a remarcat de asemenea că un comunicat de presă foarte detaliat pe acest subiect a fost difuzat la 18 septembrie 1987 și că v-a fost transmis anexat la scrisoarea din 6 iulie 1999. Acest comunicat expunea într-un mod foarte detaliat toate punctele acordului la care au ajuns guvernatorii băncilor centrale. Schimbările aduse astfel Acordului privind SME din 13 martie 1979 (a se vedea ultimul paragraf din comunicatul de presă) au fost puse în aplicare prin Instrumentul din 10 noiembrie 1987, a cărui copie este anexată prezentei scrisori.

În baza acestor considerații, Consiliului Guvernatorilor a decis să nu permită accesul la arhivele Comitetului guvernatorilor.

Întrucât dispuneți deja de toate informațiile esențiale privind Acordul «Basel/Nyborg», avem convingerea că lucrarea dumneavoastră de cercetare va putea fi, cu toate acestea, continuată în mod fructuos.”

Procedura și concluziile părților

32 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 20 ianuarie 2000 (cauza T-3/00), reclamantul a introdus o acțiune în anulare îndreptată, pe de o parte, împotriva deciziei Consiliului și, pe de altă parte, împotriva scrisorilor BCE din 6 iulie și din 8 noiembrie 1999.

33 Prin scrisoarea din 10 ianuarie 2000, reclamantul a solicitat beneficiul asistenței judiciare gratuite. Această cerere a fost respinsă prin ordonanța din 8 mai 2000 a președintelui Camerei întâi a Tribunalului.

34 Printr-un înscris separat, depus la grefa Tribunalului la 11 aprilie 2000, Consiliul a ridicat o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 114 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, cu privire la care reclamantul și-a formulat observațiile la 29 iunie 2000.

35 Prin Ordonanța Camerei întâi din 14 februarie 2001, această acțiune a fost respinsă ca inadmisibilă, în măsura în care era îndreptată împotriva deciziei Consiliului, iar reclamantul a fost obligat la plata cheltuielilor de judecată.

36 Prin cererea depusă la grefa Curții la 7 mai 2001, reclamantul a declarat recurs împotriva Ordonanței din 14 februarie 2001 în temeiul articolului 49 din Statutul CE al Curții (cauza C-193/01 P).

37 Prin Ordonanța din 17 aprilie 2002, președintele Camerei a patra a Tribunalului a decis să suspende procedura în așteptarea hotărârii Curții.

38 Prin Hotărârea din 15 mai 2003, Pitsiorlas/Consiliul și BCE (C-193/01 P, Rec., p. I-4837, denumită în continuare „Hotărârea Pitsiorlas”), Curtea a anulat ordonanța Tribunalului în măsura în care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în anulare împotriva deciziei Consiliului, a respins excepția de inadmisibilitate ridicată de acesta în cadrul prezentei acțiuni și a trimis cauza spre rejudecare Tribunalului pentru a se pronunța pe fond, cererea privind cheltuielile de judecată urmând să fie soluționată odată cu fondul.

39 Procedura scrisă a fost reluată în fața Tribunalului din stadiul în care se afla, conform articolului 119 alineatul (2) din Regulamentul de procedură.

40 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 29 iulie 2004 (cauza T-337/04), reclamantul a introdus o acțiune în despăgubiri împotriva Consiliului și a BCE.

41 Întrucât compunerea camerelor Tribunalului a fost modificată de la 13 septembrie 2004, judecătorul raportor a fost repartizat, în calitate de președinte, în Camera a cincea, căreia i-a fost, în consecință, repartizată prezenta cauză.

42 Prin Ordonanța președintelui Camerei a cincea a Tribunalului din 26 aprilie 2005, cauzele T-3/00 și T-337/04 au fost conexate pentru buna desfășurare a procedurii orale și în vederea pronunțării hotărârii, conform articolului 50 din Regulamentul de procedură.

43 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a cincea) a decis deschiderea procedurii orale în cele două cauze și, ca măsuri de organizare a procedurii, a decis să adreseze anumite întrebări pârâților, precum și să solicite acestora prezentarea anumitor înscrisuri.

44 Prin scrisorile primite la grefă la 15 și la 16 martie 2007, BCE și Consiliul au răspuns la aceste întrebări și au prezentat înscrisurile solicitate.

45 Prin scrisorile primite la grefă la 16 și la 21 martie 2007, reclamantul a depus înscrisuri noi referitoare la situația sa financiară, precum și observații cu privire la conținutul raportului de ședință.

46 Reclamantul nu s-a prezentat la ședința din 29 martie 2007, fiind ascultate doar pledoariile pârâților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal.

A — *Concluziile în cauza T-3/00*

47 Prin cererea introductivă, reclamantul a solicitat Tribunalului:

— declararea admisibilității acțiunii;

— anularea deciziei Consiliului;

— anularea scrisorilor BCE din 6 iulie și din 8 noiembrie 1999;

— dispunerea efectuării activităților de cercetare judecătorească necesare pentru clarificarea condițiilor în care au fost adoptate deciziile Consiliului și BCE;

— obligarea Consiliului și a BCE la plata cheltuielilor de judecată.

48 În plus, în replică, reclamantul a solicitat Tribunalului:

— efectuarea activităților de cercetare judecătorească necesare pentru a se stabili când, în ce condiții și în cadrul cărui raport juridic, după caz contractual, a intrat BCE în posesia raportului Comitetului Monetar intitulat „Consolidarea SME – Raportul președintelui Comitetului Monetar cu privire la reuniunea informală a miniștrilor de finanțe" din 12 septembrie 1987, care se găsește în arhivele Comitetului guvernatorilor;

— punerea în vederea BCE să depună la dosar procesele-verbale ale reuniunii Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999 sau din orice altă dată pentru a ști ce tratament s-a acordat cererii sale și condițiile în care a fost adoptată scrisoarea BCE din 8 noiembrie 1999;

— obligarea BCE să furnizeze date statistice privind accesul la documentele sale în perioada 1 iunie 1998-31 mai 2000;

— obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată efectuate în fața celor două instanțe (inclusiv în cauza C-193/01 P).

49 Consiliul a solicitat Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca nefondată;

— obligarea reclamantului la plata tuturor cheltuielilor de judecată, inclusiv a celor efectuate în cauza C-193/01 P.

50 BCE a solicitat Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă și, în subsidiar, ca neîntemeiată;

— obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

B — *Concluziile în cauza T-337/04*

51 Reclamantul a solicitat Tribunalului:

— obligarea pârâților, în solidar și în totalitate, la plata: în primul rând, cu titlu de prejudiciu material, a sumei rezultând din calculul remunerației aferente postului în cadrul BCE corespunzător calificărilor sale, pentru perioada începând din

aprilie 2001 și până la sfârșitul celei de a treia luni ulterioare pronunțării hotărârii de către Tribunal, sub rezerva ca aceasta să îi fie favorabilă, cu deducerea veniturilor încasate în calitate de avocat pentru aceeași perioadă; și, în al doilea rând, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 90 000 de euro cu dobânda legală calculată de la data comunicării cererii introductive;

— obligarea pârâților la plata cheltuielilor de judecată și a „cheltuielilor extrajudiciare”.

52 Consiliul a solicitat Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca nefondată;

— obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

53 BCE a solicitat Tribunalului:

— respingerea cererii introductive și a tuturor pretențiilor cuprinse în aceasta ca neîntemeiată;

— obligarea reclamantului la plata tuturor cheltuielilor de judecată.

Cu privire la cererea în anulare

A — *Cu privire la admisibilitate*

54 BCE invocă mai multe cauze de inadmisibilitate a acțiunii în anulare în măsura în care aceasta este îndreptată împotriva scrisorilor sale din 6 iulie și din 8 noiembrie 1999.

1. *Cu privire la existența actelor atacabile*

55 În primul rând, BCE susține că scrisoarea adresată reclamantului la 6 iulie 1999 este lipsită de orice caracter decizional.

56 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că în temeiul articolului 35.1 din Statutul SEBC, actele sau omisiunile BCE sunt supuse controlului și interpretării instanțelor comunitare în cazurile și în condițiile prevăzute de Tratatul CE, sub rezerva regimului specific prevăzut de articolul 36.2 din Statutul SEBC pentru litigiile între BCE și agenții săi. Întrucât prezenta acțiune în anulare nu se referă la un litigiu între BCE și agenții săi, admisibilitatea sa trebuie examinată cu privire la condițiile stabilite de articolul 230 CE, la care face trimitere articolul 35.1 din Statutul SEBC (Ordonanța Tribunalului din 18 aprilie 2002, IPSO și USE/BCE, T-238/00, Rec., p. II-2237, punctul 43).

57 Potrivit articolului 230 al patrulea paragraf CE, orice persoană fizică sau juridică poate formula, în condițiile prevăzute de primele trei paragrafe ale aceluiași articol, o

acțiune „împotriva deciziilor al căror destinatar este și împotriva deciziilor care, deși luate sub aparența unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o privesc în mod direct și individual”.

58 Conform jurisprudenței, nu este suficient ca o scrisoare să fi fost trimisă de o instituție comunitară destinatarului său ca răspuns la o cerere formulată de acesta din urmă pentru ca o astfel de scrisoare să poată fi calificată drept decizie în sensul articolului 230 CE, deschizând calea acțiunii în anulare (a se vedea Hotărârea Tribunalului din 28 octombrie 1993, Zunis Holding și alții/Comisia, T-83/92, Rec., p. II-1169, punctul 30 și jurisprudența citată). Nu constituie acte sau decizii susceptibile de a face obiectul unei acțiuni în anulare în sensul articolului 230 CE decât măsurile care produc efecte juridice obligatorii de natură a afecta interesele reclamantului, modificând în mod distinct situația juridică a acestuia (Hotărârea Curții din 31 martie 1998, Franța și alții/Comisia, C-68/94 și C-30/95, Rec., p. I-1375, punctul 62, și Hotărârea Tribunalului din 22 martie 2000, Coca-Cola/Comisia, T-125/97 și T-127/97, Rec., p. II-1733, punctul 77).

59 Mai întâi, este cert că, în speță, după primirea cererii de acces la Acordul Basel-Nyborg formulate de reclamant în temeiul Deciziei 1999/284, BCE a indicat părții interesate prin scrisoarea din 6 iulie 1999 că documentele emise de Comitetul guvernatorilor nu intrau în domeniul de aplicare a Deciziei 1999/284, ci a articolului 23.3 din Regulamentul său de procedură, care prevede în special faptul că documentele Comitetului guvernatorilor vor fi liber accesibile la expirarea unui termen de 30 de ani.

60 Astfel, rezultă că, în scrisoarea din 6 iulie 1999, BCE s-a limitat să precizeze reglementarea aplicabilă cererii de comunicare de documente formulate de reclamant, care s-a conformat de altfel indicațiilor BCE pe care a sesizat-o cu o nouă cerere de acces întemeiată pe articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al acestui organism.

61 După cum admite însuşi reclamantul, scrisoarea din 6 iulie 1999 are caracter pur informativ şi nu constituie un act care poate face obiectul unei acţiuni în sensul articolului 230 CE. În consecinţă, acţiunea trebuie respinsă ca inadmisibilă, în măsura în care vizează anularea scrisorii menţionate.

62 În al doilea rând, BCE precizează că obiectul scrisorii din 8 noiembrie 1999, la care reclamantul face de asemenea referire în concluziile sale, era informarea acestuia cu privire la decizia Consiliului guvernatorilor din 21 octombrie 1999 de neacordare a accesului la arhivele Comitetului guvernatorilor.

63 Tribunalul subliniază că scrisoarea din 8 noiembrie 1999 este singurul document primit de reclamant ca răspuns la cererea sa întemeiată pe articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE şi că, deşi scrisoarea amintită menţionează faptul că „Consiliul Guvernatorilor a decis" să nu permită accesul reclamantului la arhivele Comitetului guvernatorilor, nu a făcut deloc referire la o dată precisă de adoptare a respectivei decizii, data de 21 octombrie 1999 fiind indicată de BCE în memoriul său în apărare.

64 Ca răspuns la o cerere a Tribunalului, BCE a prezentat diferite documente care atestau existenţa deciziei menţionate şi, mai ales, un extras din procesul-verbal al celei de a 29-a reuniuni a Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999.

65 Prin urmare, trebuie să se constate că decizia Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999 de respingere a cererii de acces a reclamantului nu s-a materializat din punct de vedere formal în privinţa acestuia din urmă decât prin actul de notificare al cărui obiect l-a făcut şi prin urmare concluziile reclamantului trebuie interpretate în sensul că vizează anularea respectivei decizii, astfel cum i-a fost adusă la cunoştinţă la 8 noiembrie 1999.

66 Este necesar să se mai precizeze că, după ce a solicitat respingerea acțiunii ca inadmisibilă pe motivul că decizia Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999 reprezenta un act de aplicabilitate generală împotriva căruia reclamantul nu avea calitate procesuală, BCE a recunoscut în ședință caracterul individual al măsurii în cauză și a renunțat la această cauză de inadmisibilitate, renunțare de care s-a luat act în procesul-verbal de ședință.

67 Întrucât cauza de inadmisibilitate întemeiată pe lipsa calității procesuale a reclamantului reprezintă un motiv de ordine publică ce poate fi și chiar trebuie examinat din oficiu de instanța comunitară (Hotărârea Curții din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia, C-298/00 P, Rec., p. I-4087, punctul 35), Tribunalul amintește că, în temeiul articolului 12.3 din Statutul SEBC, Consiliul Guvernatorilor a adoptat, la 7 iulie 1998, un regulament de procedură pentru asigurarea funcționării interne a BCE în interesul unei bune administrări și care cuprindea articolul 23 intitulat „Confidențialitatea și accesul la documentele și arhivele BCE", în versiunea sa după modificarea Regulamentului de procedură interioară din 22 aprilie 1999.

68 Este cert că această dispoziție, care este formulată într-un mod general, care se aplică unor situații determinate în mod obiectiv și care produce efecte juridice față de categorii de persoane privite în mod general și abstract, are o aplicabilitate generală.

69 Trebuie subliniat că reclamantul nu a solicitat și nici nu i s-a refuzat modificarea sau retragerea prevăzută de articolul 23 din Regulamentul de procedură al BCE, ci a solicitat doar aplicarea acestuia și în special a alineatului 3 al articolului. În aceste condiții, în speță nu este aplicabilă jurisprudența potrivit căreia refuzul unei instituții comunitare de a retrage sau de a modifica un act nu poate constitui el însuși un act a cărui legalitate să poată fi controlată conform articolului 230 CE decât atunci când actul pe care instituția comunitară refuză să-l retragă sau să-l modifice ar fi putut el însuși să fie atacat în temeiul acestei prevederi (a se vedea Hotărârea Zunis Holding și alții/Comisia, punctul 58 de mai sus, punctul 31 și jurisprudența citată).

70 Contrar celor susținute inițial de BCE, nu se poate considera că articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE are drept unic obiectiv să permită Consiliului Guvernatorilor să reducă perioada de confidențialitate, plecând numai de la conținutul documentului sau al documentelor vizate, și să adopte astfel un act cu efect *erga omnes*.

71 Desigur, este posibil ca, din proprie inițiativă, Consiliul Guvernatorilor să poată reduce, în temeiul dispoziției citate anterior, termenul de confidențialitate de 30 de ani pentru anumite documente sau pentru o categorie de documente, permițând astfel accesul oricărei persoane interesate.

72 Nu este mai puțin adevărat că articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE menționează de asemenea dreptul publicului de a introduce o cerere de reducere a perioadei de confidențialitate, amintindu-se că nimic nu se opune ca o legislație privind organizarea internă a lucrărilor unei instituții să dea naștere unor efecte juridice în privința terților (Hotărârea Curții din 30 aprilie 1996, Țările de Jos/Consiliul, C-58/94, Rec., p. I-2169, punctul 38). În temeiul articolului 23.3 teza a doua din Regulamentul de procedură al BCE, având aplicabilitate generală, orice persoană poate, așadar, să solicite accesul la oricare din documentele păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor, chiar mai înainte de expirarea unei perioade de 30 de ani.

73 Formularea generală a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE permite a se conchide că, faptul că actul adoptat de Consiliul Guvernatorilor în acest temei poate avea un caracter general într-un anumit caz, nu exclude posibilitatea ca același act să poată constitui o măsură individuală într-o altă ipoteză, atunci când este vorba de un act negativ adoptat ca urmare a sesizării BCE de către un particular, după ce s-a luat în considerare situația acestuia din urmă și a intereselor individuale invocate, notificat ulterior direct celui interesat.

74 Se impune a se constata că această ultimă ipoteză corespunde exact împrejurărilor din speță, astfel cum rezultă din dosarul înaintat Tribunalului.

75 Este clar că reclamantul, prin scrisoarea din 27 iulie 1999, a sesizat BCE cu o cerere de reducere a perioadei de confidențialitate întemeiată pe articolul 23.3 din Regulamentul de procedură pentru a putea lua cunoștință de documentele aferente Acordului Basel-Nyborg, menționând importanța acordului pentru teza sa.

76 Această cerere a fost respinsă pe motivul menționat în scrisoarea din 8 noiembrie 1999 că reclamantului i se comunicaseră deja două documente relevante și că, prin urmare, lucrările sale de cercetare puteau fi continuate fructuos din moment ce dispunea de toate informațiile esențiale privind Acordul Basel-Nyborg.

77 În sfârșit, reclamantul este unicul destinatar al deciziei Consiliului Guvernatorilor care i-a fost adus la cunoștință prin scrisoarea din 8 noiembrie 1999.

78 În aceste împrejurări, este necesar să se considere faptul că actul adoptat de Consiliul Guvernatorilor la 21 octombrie 1999, astfel cum a fost notificat prin scrisoarea din 8 noiembrie 1999 (denumită în continuare „Decizia BCE"), reprezintă o decizie individuală împotriva căreia reclamantul are posibilitatea de a introduce o acțiune în anulare.

2. *Cu privire la caracterul pretins tardiv al acțiunii în anulare*

79 BCE invocă faptul că primul document depus de reclamant la grefa Tribunalului la 4 ianuarie 2000 cuprinde o cerere de asistență judiciară, precum și o acțiune introdusă în temeiul articolului 230 CE și este semnat de reclamantul însuși, iar nu de un alt avocat, contrar articolului 43 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului și articolului 17 al treilea paragraf din Statutul Curții, astfel cum a fost interpretat de Curte (Ordonanța Curții din 5 decembrie 1996, Lopes/Curtea de Justiție, C-174/96 P, Rec., p. I-6401). În opinia BCE, al doilea document depus la „7 februarie 2000", legal semnat de către un avocat, altul decât reclamantul, nu poate remedia retroactiv viciul procedural inițial, deoarece termenul de două luni în care trebuia introdusă acțiunea expirase la 13 ianuarie 2000.

80 În această privință, trebuie observat că cererea de sesizare, înregistrată în registrul Tribunalului la 20 ianuarie 2000, conține semnătura unui avocat mandatat de reclamant și că, prin urmare, aceasta este conformă cu cerințele articolului 17 al treilea paragraf din Statutul Curții și ale articolului 43 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul de procedură al Tribunalului, articole aplicabile la acea dată.

81 În aceste condiții, rămâne să se examineze dacă acțiunea a fost introdusă în termenul de două luni prevăzut de articolul 230 CE, prelungit pentru considerente de distanță cu un termen de zece zile, aplicabil părților care au reședința obișnuită în Republica Elenă, conform unei decizii a Curții în vigoare la acea dată, anterior modificării Regulamentului de procedură al Tribunalului intrat în vigoare la 1 februarie 2001.

82 În speță, reclamantul a luat la cunoștință de scrisoarea BCE, datată 8 noiembrie 1999, prin care era informat cu privire la respingerea cererii sale de către Consiliul

Guvernatorilor abia la 13 noiembrie 1999. Termenul pentru introducerea acțiunii a expirat, așadar, la 23 ianuarie 2000, luându-se în calcul termenul pentru considerente de distanță de zece zile, omis din argumentația sa de BCE. Întrucât reclamantul a introdus acțiunea la 20 ianuarie 2000, iar nu la 7 februarie 2000, astfel cum BCE a indicat în mod eronat în memoriul în apărare, cauza de inadmisibilitate întemeiată pe caracterul tardiv al acțiunii este, prin urmare, neîntemeiată.

3. *Cu privire la caracterul pretins abuziv al acțiunii*

83 BCE susține că acțiunea este „lipsită de cauză" și abuzivă în măsura în care cererea reclamantului a fost, în esență, soluționată favorabil.

84 Această argumentație nu poate fi admisă de Tribunal.

85 Mai întâi, trebuie amintit că, în opinia BCE, Acordul Basel-Nyborg nu este un document unic, ci este constituit dintr-un ansamblu de documente sub formă de rapoarte și de procese-verbale ale reuniunilor Comitetului guvernatorilor și ale Comitetului Monetar. Astfel, BCE a precizat că Acordul Basel-Nyborg era constituit din „Raportul Comitetului guvernatorilor privind consolidarea SME" și dintr-un raport al Comitetului Monetar intitulat „Consolidarea SME – Raportul președintelui Comitetului Monetar cu privire la reuniunea informală a miniștrilor de finanțe, Nyborg, 12 septembrie 1987".

86 În continuare, este necesar să se remarce că este cel puțin paradoxal să se pretindă, precum face BCE, că reclamantul a primit două documente, altele decât cele vizate mai sus, conținând informații care „reprezintă integral Acordul Basel-Nyborg", refuzându-i în același timp acestuia accesul la acord pentru motivul furnizat în memoriile sale conform căruia conținutul său este confidențial.

87 BCE adaugă că „Raportul Comitetului guvernatorilor privind consolidarea SME nu ar adăuga nicio informație nouă și relevantă”, trecând astfel sub tăcere raportul Comitetului Monetar sus-menționat.

88 În realitate, este suficient să se constate că s-a refuzat reducerea perioadei de confidențialitate de 30 de ani de către Consiliul Guvernatorilor și, prin aceasta, acordarea accesului la documentele care constituie Acordul Basel-Nyborg vizat în cererea reclamantului. În aceste împrejurări, nu se poate considera că cererea reclamantului a fost soluționată favorabil și că acțiunea sa este, prin urmare, fără obiect.

89 În plus, trebuie amintit că o persoană căreia i s-a refuzat accesul la un document sau la o parte dintr-un document are deja, chiar numai din acest motiv, un interes de anulare a deciziei de refuz (Hotărârea Tribunalului din 17 iunie 1998, Svenska Journalistförbundet/Consiliul, T-174/95, Rec., p. II-2289, punctul 67).

90 În sfârșit, în ceea ce privește caracterul pretins șicanatoriu al acțiunii introduse de reclamant, această apreciere este total irelevantă în cadrul examinării admisibilității acțiunii și se încadrează în sfera discuției privind cheltuielile de judecată.

4. *Cu privire la pretinsa necompetență a BCE de a acorda accesul la raportul Comitetului Monetar*

91 BCE pretinde că nu este destinatarul adecvat al cererii de acces la raportul Comitetului Monetar, în măsura în care nu este nici autorul și nici paznicul documentelor Comitetului Monetar.

92 Este suficient să se constate că acest motiv este total irelevant în cadrul examinării admisibilității acțiunii. Considerațiile BCE privind aplicarea, în speță, a regulii autorului fac obiectul evaluării pe fond.

93 În sfârșit, trebuie subliniat că, în ședință, BCE a confirmat că era în posesia raportului Comitetului Monetar și că decizia Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999 de respingere a cererii de acces la Acordul Basel-Nyborg formulate de reclamant în temeiul articolului 23.3 din Regulamentul său de procedură viza toate documentele care constituiau acest acord, inclusiv raportul Comitetului Monetar, de care s-a luat act în procesul-verbal de ședință.

94 Din considerentele precedente rezultă că această cauză de inadmisibilitate întemeiată pe pretinsa necompetență a BCE de a acorda accesul la raportul Comitetului Monetar trebuie respinsă.

B — *Cu privire la fond*

1. *Cu privire la cererea de anulare a deciziei Consiliului*

a) Argumentele părților

95 În susținerea cererii, reclamantul invocă trei motive întemeiate pe încălcarea, în primul rând, a principiilor bunei administrări și a protecției încrederii legitime, în al doilea rând, a obligației de a motiva și, în al treilea rând, a „principiului fundamental de drept comunitar referitor la accesul cetățenilor la documente” și a articolului 1 din Decizia 93/731.

96 În primul rând, reclamantul susține că principiile bunei administrări și protecției încrederii legitime nu presupun sau nu tolerează ca o instituție precum Consiliul să poată ascunde adevărul, minți sau induce în eroare pe cei care i se adresează. Or, în speță, reclamantul ar fi fost victima acțiunii concertate a Consiliului și a BCE de inducere în eroare. Astfel, după ce a declarat că a ignorat acordul în cauză, Consiliul ar fi disimulat existența raportului Comitetului Monetar și a trimis reclamantul la BCE, care ar fi întârziat în mod deliberat răspunsul pentru a face imposibilă o acțiune împotriva deciziei Consiliului pe motivul împlinirii termenului prevăzut în acest scop.

97 În opinia reclamantului, Curtea a recunoscut încălcarea acestor principii într-un mod indirect, dar clar, în Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, în care s-a constatat existența unei erori scuzabile rezultând din disimularea de către Consiliu a raportului Comitetului Monetar care face parte din Acordul Basel-Nyborg și a respins excepția de inadmisibilitate ridicată de acesta. Reclamantul subliniază că, în pofida și contrar termenilor acestei hotărâri, Consiliul continuă să susțină faptul că informația cuprinsă în Decizia sa din 30 iulie 1999 este exactă.

98 În al doilea rând, reclamantul susține că inducerea în eroare comisă de Consiliu implică în mod necesar că decizia acestuia nu răspunde exigențelor articolului 253 CE și ale articolului 7 alineatul (3) din Decizia 93/731 și că aceasta trebuie să fie anulată din acest motiv (Hotărârea Curții din 14 februarie 1990, Delacre și alții/Comisia, C-350/88, Rec., p. I-395, punctul 15, Hotărârea Tribunalului din 12 ianuarie 1995, Branco/Comisia, T-85/94, Rec., p. II-45, punctul 32, și Hotărârea Tribunalului Svenska Journalistförbundet/Consiliul, punctul 89 de mai sus, punctul 116).

99 Afirmația Consiliului, formulată în memoriul în apărare, potrivit căreia în decizia de respingere a cererii reclamantului a aplicat „regula autorului", ar constitui o interpretare *a posteriori* a deciziei amintite, dat fiind că aceasta din urmă nu menționează articolul 2 alineatul (2) din Decizia 93/731 și nici nu cuprinde expresia „autorul documentului". Reclamantul susține că această afirmație, respinsă de Curte într-un mod indirect, dar clar, în Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, nu ar putea

constitui o motivare legală a deciziei Consiliului, din moment ce nu i s-a oferit ocazia să o combată în cadrul procedurii administrative şi a acţiunii (Hotărârea Curţii din 17 mai 2001, IECC/Comisia, C-449/98 P, Rec., p. I-3875, punctul 87, Hotărârea Tribunalului din 19 septembrie 2000, Dürbeck/Comisia, T-252/97, Rec., p. II-3031, punctul 97, şi Hotărârea Tribunalului din 12 iulie 2001, Mattila/Consiliul şi Comisia, T-204/99, Rec., p. II-2265, punctul 92).

100 În al treilea rând, reclamantul susţine că inducerea în eroare de către Consiliu, căreia i-a fost victimă, reprezintă şi o încălcare a „principiului fundamental de drept comunitar privind accesul cetăţenilor la documente" şi a articolului 1 din Decizia 93/731. Prin urmare, argumentaţia formulată cu privire la încălcarea principiilor bunei administrări şi a protecţiei încrederii legitime s-ar aplica şi celui de al treilea motiv invocat.

101 În replică, acesta a subliniat că argumentele invocate de Consiliu în memoriul în apărare referitoare la calitatea de terţ a Comitetului Monetar reflectă un refuz de aplicare a Deciziei 93/731 şi sunt neîntemeiate, condiţiile de aplicare a articolului 2 alineatul (2) din decizia amintită relative la regula autorului nefiind îndeplinite în speţă. Într-adevăr, având în vedere atribuţiile sale, Comitetul Monetar nu ar putea fi calificat terţ în raport cu Consiliul.

102 În sfârşit, reclamantul subliniază că, deşi a susţinut aplicarea în speţă a regulii autorului, Consiliul a evitat să indice deţinătorul actual al raportului Comitetului Monetar, ceea ce ar fi contrar principiului transparenţei de care se prevalează Consiliul.

103 Consiliul solicită respingerea motivelor de anulare invocate de reclamant.

b) Aprecierea Tribunalului

Considerații introductive

104 Mai întâi, trebuie precizat obiectul acțiunii în anulare introduse de reclamant împotriva deciziei Consiliului.

105 Este necesar să se amintească faptul că, în decizia sa, Consiliul a indicat că Acordul Basel-Nyborg era constituit din raportul Comitetului guvernatorilor și că reclamantul trebuia să se adreseze direct guvernatorilor băncilor centrale sau BCE. Este cert că, în această decizie, Consiliul nu a făcut mențiune despre raportul Comitetului Monetar.

106 Din scrisoarea BCE din 8 noiembrie 1999 rezultă că Acordul Basel-Nyborg este constituit dintr-un ansamblu de documente sub formă de diverse rapoarte și procese-verbale ale reuniunilor Comitetului guvernatorilor și ale Comitetului Monetar. În memoriul în apărare, BCE a precizat că respectivul acord se compunea, pe de o parte, dintr-un raport al Comitetului guvernatorilor intitulat „Raportul Comitetului guvernatorilor privind consolidarea SME” și, pe de altă parte, dintr-un raport al Comitetului Monetar intitulat „Consolidarea SME – Raportul președintelui Comitetului Monetar cu privire la reuniunea informală a miniștrilor de finanțe, Nyborg, 12 septembrie 1987”.

107 În cererea introductivă, formulată după ce reclamantul a luat cunoștință din ce documente este compus Acordul Basel-Nyborg, partea interesată solicită anularea deciziei Consiliului pentru „refuzul […] oricărui drept de acces la Acordul Basel-Nyborg”, fără alte precizări în ceea ce privește documentele care constituie acest acord.

108 Din această formulare rezultă că reclamantul atacă decizia Consiliului sub aspectul refuzului de a i se comunica documentele emise atât de Comitetul guvernatorilor, cât și de Comitetul Monetar, în măsura în care tăcerea Consiliului cu privire la aceste ultime documente echivalează cu o decizie de respingere.

109 În această privință, trebuie amintit că, pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă solicitanților de acces care se confruntă cu răspunsuri din partea administrației în sensul că documentele solicitate nu sunt în posesia lor sau nu există, Tribunalul consideră că aceste răspunsuri constituie acte având ca efect refuzul accesului, care afectează interesele solicitanților de acces și prin urmare pot face obiectul unei acțiuni [Hotărârea Tribunalului din 25 iunie 2002, British American Tobacco (Investments)/Comisia, T-311/00, Rec., p. II-2781, punctele 31 și 32].

110 În continuare, trebuie subliniat că examinarea celor trei motive de anulare invocate de reclamant, astfel cum au fost menționate la punctul 95 de mai sus, evidențiază faptul că în mare parte sunt întemeiate pe aceeași argumentație, potrivit căreia Consiliul ar fi culpabil, alături de BCE, de inducerea în eroare a reclamantului, Consiliul, prin disimularea existenței raportului Comitetului Monetar privind consolidarea SME, iar BCE, prin amânarea deciziei de refuz de acces în care se face referire la acest raport, decizie adoptată numai după expirarea termenului de introducere a acțiunii împotriva deciziei Consiliului.

Cu privire la pretinsa inducere în eroare comisă de Consiliu

111 Din înscrisurile depuse de reclamant rezultă că inducerea în eroare comisă de Consiliu ar implica în mod necesar o încălcare, în primul rând, a principiilor bunei administrări și a protecției încrederii legitime, în al doilea rând, a obligației de a motiva și, în al treilea rând, a dreptului de acces la documente consacrat prin Decizia 93/731. În opinia reclamantului, încălcarea principiilor bunei administrări și protecției încrederii legitime a fost recunoscută în mod indirect, dar clar, de către Curte care, în Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, a constatat existența unei erori scuzabile rezultând din disimularea de către Consiliu a raportului Comitetului Monetar.

112 Această argumentație nu poate fi admisă în măsura în care se întemeiază pe o premisă greșită, întrucât conținutul dosarului înaintat Tribunalului nu permite stabilirea unei atitudini de disimulare din partea Consiliului în ceea ce privește natura sau accesibilitatea documentelor care constituie Acordul Basel-Nyborg.

113 Afirmațiile reclamantului de inducere în eroare sau de efectuare de manevre dolosive își au în mod vădit originea în extinderea abuzivă a soluției pronunțate de Curte în Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus.

114 Prin această hotărâre, Curtea a anulat o ordonanță a Tribunalului prin care acțiunea în anulare introdusă de reclamant împotriva deciziei Consiliului a fost declarată inadmisibilă, fiind tardivă, întrucât Tribunalul interpretase greșit noțiunea de eroare scuzabilă, prin susținerea unei interpretări restrictive a acesteia. Curtea a indicat că posibilitatea ca un justițiabil să poată invoca o eroare scuzabilă, care să poată justifica tardivitatea acțiunii sale, nu este în sine exclusă de cunoașterea deplină a caracterului definitiv al unei decizii, precum și a termenului de introducere a acțiunii aplicabil în temeiul articolului 230 CE, din moment ce, în temeiul unei jurisprudențe constante,

o astfel de eroare se poate produce mai ales atunci când instituția vizată a adoptat un comportament de natură ca, prin el însuși sau într-o măsură determinantă, să provoace o confuzie scuzabilă în percepția unui justițiabil de bună-credință și care dă dovadă de întreaga diligență cerută unei persoane normal informate (Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, punctul 24).

115 Curtea a evidențiat faptul că, în ceea ce privește informațiile furnizate de Consiliu, reclamantul nu avea niciun motiv să atace „o decizie care a exclus accesul la un document a cărui existență însăși era, în esență, negată" și că abia la 13 noiembrie 1999, respectiv după aproximativ patru săptămâni de la expirarea termenului de introducere a acțiunii împotriva deciziei Consiliului, reclamantul a fost informat de BCE cu privire la faptul că Acordul Basel-Nyborg cuprinde rapoarte și procese-verbale care aveau în același timp drept autori Comitetul guvernatorilor și Comitetul Monetar (Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, punctul 34).

116 Întrucât reclamantul a introdus acțiunea împotriva deciziei Consiliului la 20 ianuarie 2000, altfel spus într-un termen rezonabil după ce a putut să ia cunoștință de această informație furnizată de BCE, Curtea a concluzionat că tardivitatea acțiunii respective trebuia considerată scuzabilă (Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, punctul 35).

117 Din modalitatea de formulare a Hotărârii Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, nu se poate deduce recunoașterea de către Curte a faptului că existența raportului Comitetului Monetar fusese în mod intenționat disimulată de Consiliu și că, prin urmare, această instituție încălcase principiile bunei administrări și protecției încrederii legitime.

118 Desigur, Curtea a apreciat că decizia Consiliului din 30 iulie 1999 era de natură să inducă în eroare reclamantul, deoarece nu menționa vreun document inclus în

Acordul Basel-Nyborg, a cărui existență a fost dezvăluită ulterior prin scrisoarea BCE din 8 noiembrie 1999, creându-se astfel, în percepția reclamantului, o confuzie scuzabilă care justifică faptul că nu a atacat decizia amintită în termenul prevăzut.

119 Rezulta astfel că tardivitatea introducerii acțiunii împotriva deciziei Consiliului a fost determinată de furnizarea unei informații care s-a dovedit *a posteriori* parțial inexactă fără ca, în această privință, Curtea să menționeze presupusa rea-credință a Consiliului și chiar dacă reclamantul își argumentase recursul invocând înțelegerea secretă între Consiliu și BCE. Faptul că răspunsul Consiliului a fost calificat drept inducere în eroare nu înseamnă în mod obligatoriu că acesta a acționat deliberat pentru inducerea în eroare a reclamantului.

120 Curtea a tras din aceasta toate concluziile care se impuneau în cadrul recursului cu care era sesizată, concluzionând că tardivitatea acțiunii îmbrăca un caracter scuzabil, neabordând deloc fondul litigiului asupra căruia nu era în măsură să se pronunțe (Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, punctul 32). Faptul că noțiunea de eroare scuzabilă provine direct din preocuparea pentru respectarea principiilor securității juridice și încrederii legitime nu înseamnă că în Hotărârea Pitsiorlas Curtea a recunoscut încălcarea acestor principii de către Consiliu în momentul adoptării deciziei sale.

121 Dincolo de interpretarea formulării Hotărârii Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, realitatea faptelor supuse aprecierii Tribunalului întărește concluzia privind inexistența unei induceri în eroare de către Consiliu.

122 Într-adevăr, din înscrisurile BCE rezultă că aceasta este cea care deține în materialitatea lui raportul Comitetului Monetar păstrat în arhivele Comitetului guvernatorilor. Este posibil și admisibil faptul că, nedeținând documentul în cauză, Consiliul a putut să-i ignore existența.

123 Rezultă că reclamantul nu a făcut dovada comiterii unei induceri în eroare de către Consiliu printr-o disimulare, în cadrul deciziei sale, a raportului sau a altor documente emise de Comitetul Monetar, iar tăcerea Consiliului cu privire la documentele comitetului menționat trebuie așadar interpretată ca fiind expresia ignorării existenței lor și, prin urmare, a convingerii sincere a Consiliului în momentul adoptării deciziei amintite că nu exista niciun document care să corespundă cererii de acces, altul decât raportul Comitetului guvernatorilor.

124 În aceste circumstanțe, obiecția întemeiată pe încălcarea principiilor bunei administrări și protecției încrederii legitime, a obligației de a motiva și a dreptului de acces la documente consacrat prin Decizia 93/731, ca urmare a pretinsei induceri în eroare de către Consiliu, trebuie înlăturată.

125 Prin respingerea acestei obiecții, nu se epuizează totuși întreaga problematică invocată prin cele trei motive de anulare întemeiate pe încălcarea principiilor, a obligației și a deciziei sus-menționate.

Cu privire la încălcarea dreptului de acces la documente consacrat prin Decizia 93/731

126 Trebuie amintit faptul că, la 6 decembrie 1993, Consiliul și Comisia au aprobat un cod de conduită menit să stabilească principiile care reglementează accesul la documentele pe care le dețin. Codul de conduită prevede, printre altele, principiul următor:

„Publicul va avea cel mai larg acces posibil la documentele deținute de Comisie și de Consiliu."

127 Pe de altă parte, codul prevede:

„Comisia și Consiliul vor lua, fiecare în ceea ce-l privește, măsurile necesare punerii în aplicare a prezentelor principii înainte de 1 ianuarie 1994."

128 Pentru a asigura punerea în aplicare a acestui angajament, Consiliul a adoptat, la 20 decembrie 1993, Decizia 93/731.

129 Articolul 1 din Decizia 93/731 prevede următoarele:

„1. Publicul are acces la documentele Consiliului în condițiile prevăzute de prezenta decizie.

2. Prin document al Consiliului se înțelege orice înscris care conține date existente deținut de această instituție, indiferent de suportul pe care este înregistrat, sub rezerva articolului 2 alineatul (2)." [traducere neoficială]

130 Articolul 2 alineatul (2) din Decizia 93/731 prevede:

„Atunci când documentul solicitat are drept autor o persoană fizică sau juridică ori un stat membru, o altă instituție sau organ comunitar sau orice alt organism național sau internațional, cererea nu trebuie adresată Consiliului, ci direct autorului documentului." [traducere neoficială]

131 Din formularea articolului 1 din Decizia 93/731 rezultă că posibilitatea Consiliului de a admite o cerere de acces presupune în mod evident nu doar ca documentele vizate în respectiva cerere să existe [Hotărârea Tribunalului din 12 octombrie 2000, JT's Corporation/Comisia, T-123/99, Rec., p. II-3269, punctul 58, și British American Tobacco (Investments)/Comisia, punctul 109 de mai sus, punctul 35], ci și ca acestea să fie deținute de instituție.

132 În primul rând, în ceea ce privește documentele emise de Comitetul Monetar, a căror existență este trecută sub tăcere în Decizia Consiliului din 30 iulie 1999, acestea au dobândit materialitate de la data scrisorii BCE din 8 noiembrie 1999 și nu au făcut obiectul niciunei discuții între părți.

133 În schimb, problema deținerii lor este disputată de părți și trebuie soluționată pentru a se răspunde la motivul întemeiat pe pretinsa încălcare a dreptului de acces al reclamantului prevăzut prin Decizia 93/731. Într-adevăr, concluzia privind inexistența inducerii în eroare de către Consiliu nu este de natură să epuizeze problematica legată de obiecția sus-menționată.

134 Faptul că tăcerea Consiliului privind documentele emise de Comitetul Monetar trebuie interpretată ca fiind expresia ignorării existenței lor nu înseamnă în mod obligatoriu că acestea nu se aflau în posesia sa. Teoretic, este posibil ca cercetările realizate de serviciile Consiliului într-o manieră imperfectă să-l fi putut conduce pe acesta spre concluzia sinceră, dar eronată, privind inexistența documentelor păstrate totuși în arhivele sale. O astfel de situație ar putea constitui o încălcare a Deciziei 93/731.

135 După cum s-a menționat deja, Consiliul susține că nici măcar nu deține documentele în cauză ale Comitetului Monetar sau ale Comitetului guvernatorilor.

136 Această susținere se coroborează cu declarațiile BCE potrivit cărora documentele vizate în cererea de acces, inclusiv raportul Comitetului Monetar, sunt păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor, reglementate de articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE.

137 Ca răspuns la aceste declarații, reclamantul precizează că „una din cele două instituții, Consiliul sau BCE, sau chiar amândouă, continuă să ascundă adevărul”.

138 Reclamantul arată că, potrivit afirmațiilor Consiliului, acesta a aplicat regula autorului, dar „evită să […] precizeze cine deține în prezent raportul Comitetului Monetar” și adaugă că, din moment ce declară că toate documentele emise de acest comitet trebuie considerate documente ale Consiliului în măsura în care comitetul respectiv a pregătit efectiv lucrările instituției, Consiliul „recunoaște că deține raportul Comitetului Monetar”. În plus, reclamantul lasă să se înțeleagă că este posibil ca, în cursul verii anului 1999, cei doi pârâți să fi „negociat și decis de comun acord transferarea la BCE a raportului în discuție și a altor documente relative la SME sau chiar a tuturor documentelor Comitetului Monetar, pentru protejarea acestora prin termenul de 30 de ani stabilit de articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE” și apreciază că este necesar să se știe cum a fost „încredințat” către BCE raportul Comitetului Monetar.

139 Pentru a rezolva această dificultate legată de dovedirea deținerii sau a nedeținerii documentelor vizate în cererea de acces, trebuie aplicată, prin analogie, jurisprudența privind contestațiile referitoare la însăși existența documentelor solicitate.

140 În acest sens, rezultă din jurisprudență că, potrivit prezumției de legalitate inerente actelor comunitare, inexistența unui document la care s-a solicitat accesul este prezumată atunci când instituția vizată face o afirmație în acest sens. Este totuși vorba

despre o prezumție simplă pe care reclamantul o poate răsturna prin orice mijloc de probă, pe bază de indicii pertinente și concordante [Hotărârile JT's Corporation/Comisia, punctul 131 de mai sus, punctul 58, și British American Tobacco (Investments)/Comisia, punctul 109 de mai sus, punctul 35].

141 Decizia Consiliului nu conține o afirmație expresă privind nedeținerea de documente emise de Comitetul Monetar, ceea ce se explică prin particularitatea prezentei spețe, și anume prin faptul că s-a identificat de către Consiliu un singur document care să corespundă cererii de acces și prin urmare și-a motivat răspunsul cu privire la acest document. Nu este mai puțin adevărat că decizia Consiliului conține indirect afirmația potrivit căreia nu există niciun alt document care să corespundă cererii de acces și astfel a furnizat indicația obiectivă, implicită, dar necesară, referitoare la nedeținerea unui astfel de document.

142 Or, în speță, se impune a se constata că reclamantul nu a făcut mențiune în înscrisurile sale cu privire la indicii pertinente și concordante de natură să stabilească existența în posesia Consiliului a unor documente emise de Comitetul Monetar.

143 În această privință, trebuie subliniat că:

— singura susținere peremptorie privind disimularea adevărului de către Consiliu este evident lipsită de orice forță probatorie;

— afirmația potrivit căreia Consiliul susține că a aplicat regula autorului, dar „evită să […] precizeze cine deține în prezent raportul Comitetului Monetar" este total irelevantă, amintindu-se, în plus, că se pretinde de către Consiliu faptul că regula autorului ar fi fost aplicată cu privire la raportul Comitetului guvernatorilor;

— deducția făcută de reclamant, și anume recunoașterea de către Consiliu a posesiei raportului Comitetului Monetar dată fiind declarația acestuia din urmă potrivit căreia toate documentele emise de acest comitet trebuie considerate documente ale Consiliului, în măsura în care respectivul comitet a pregătit efectiv lucrările instituției, rămâne neexplicată și inexplicabilă.

144 În ceea ce privește întrebarea reclamantului cu privire la condițiile în care raportul Comitetului Monetar s-a regăsit în posesia BCE, aceasta din urmă precizează că raportul menționat a figurat, din întâmplare, printre documentele Comitetului guvernatorilor transferate de la Basel la Frankfurt cu ocazia mutării IME în octombrie 1994. Întrucât raportul Comitetului Monetar a fost solicitat, la fel ca și cel al Comitetului guvernatorilor, de către miniștrii de finanțe în cadrul pregătirii reuniunii lor de la Nyborg din septembrie 1987, ar fi în consecință probabil ca Secretariatul Comitetului guvernatorilor să fi primit un exemplar al raportului Comitetului Monetar pentru informare și acesta să fi fost păstrat împreună cu celelalte documente ale Comitetului guvernatorilor.

145 Este necesar a se remarca faptul că reclamantul nu furnizează niciun indiciu serios care să permită combaterea declarațiilor BCE.

146 În aceste împrejurări, nu i se poate reproșa Consiliului vreo încălcare a Deciziei 93/731, care prevede un drept de acces doar la documentele deținute de această instituție.

147 Din considerentele de mai sus rezultă că disputa dintre părți cu privire la problema dacă documentele emise de Comitetul Monetar legate de alcătuirea și atribuțiile respectivului comitet aparțin Consiliului este irelevantă.

148 În al doilea rând, în ceea ce privește documentele emise de Comitetul guvernatorilor, atât materialitatea, cât și deținerea acestora de către BCE nu fac obiectul niciunei dispute între părți.

149 Prin urmare și pentru același motiv precum cel menționat la punctul 146 de mai sus, nu i se poate reproșa Consiliului încălcarea Deciziei 93/731 în ceea ce privește accesul la documentele emise de Comitetul guvernatorilor.

Cu privire la încălcarea obligației de a motiva

150 Este necesar să se amintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe constante, motivarea impusă de articolul 253 CE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției autoare a actului, astfel încât să permită persoanelor interesate să ia cunoștință de motivele măsurii luate, iar instanței competente, să își exercite controlul. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul destinatarilor sau al altor persoane vizate în mod direct și individual de acest act de a primi explicații. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care problema dacă motivarea unui act respectă condițiile impuse de articolul menționat trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în funcție de contextul său și de ansamblul normelor juridice care guvernează materia respectivă (Hotărârea Curții din 6 martie 2003, Interporc/Comisia, C-41/00 P, Rec., p. I-2125, punctul 55, Hotărârea Tribunalului din 19 iulie 1999, Rothmans/Comisia, T-188/97, Rec., p. II-2463, punctul 36, Hotărârea Tribunalului din 6 aprilie 2000, Kuijer/Consiliul, T-188/98, Rec., p. II-1959, punctul 36, și Hotărârea Tribunalului JT'S Corporation/Comisia, punctul 131 de mai sus, punctul 63).

151 Pe lângă consecinţele legate de pretinsa inducere în eroare de către Consiliu în ceea ce priveşte motivarea Deciziei din 30 iulie 1999, obiecţie înlăturată deja la punctul 124 de mai sus, reclamantul susţine că afirmaţia Consiliului potrivit căreia decizia menţionată se întemeiază pe „regula autorului" constituie o interpretare *a posteriori* a respectivei decizii şi nu poate fi considerată o motivare legală a acesteia.

152 Totuşi, este necesar să se observe că formularea deciziei Consiliului, astfel cum a fost adusă la cunoştinţa reclamantului prin scrisoarea din 2 august 1999, este neechivocă şi că i se indică în mod clar reclamantului faptul că documentul solicitat, respectiv raportul Comitetului guvernatorilor privind consolidarea SME, „publicat" la Nyborg la 8 septembrie 1987, a fost elaborat de guvernatorii băncilor centrale şi că îi revenea acestuia obligaţia să adreseze cererea direct guvernatorilor băncilor centrale sau BCE.

153 În pofida utilizării eronate a termenului „publicat" şi a lipsei menţiunii exprese a formulei „autorul documentului", este necesar să se considere că motivarea deciziei Consiliului din 30 iulie 1999 satisface condiţiile articolului 253 CE şi ale articolului 7 alineatul (3) din Decizia 93/731, în sensul că reclamantul a fost informat cu privire la motivele deciziei de respingere a cererii sale de acces şi că Tribunalul este în totalitate în măsură să îşi exercite controlul de legalitate în privinţa respectivei decizii.

154 Tribunalul subliniază în plus că, în pofida lipsei menţiunii explicite prevăzute de articolul 2 alineatul (2) din Decizia 93/731 în cuprinsul deciziei de respingere din 30 iulie 1999, Consiliul susţine că din formularea acesteia rezultă faptul că se întemeiază pe regula autorului prevăzută de acest articol.

155 Cu toate acestea, trebuie remarcat că decizia Consiliului, astfel cum a fost notificată reclamantului prin scrisoarea din 2 august 1999, cuprinde mai întâi menţiunea că

cererea de confirmare de acces a fost înregistrată la Secretariatul General conform articolului 7 alineatul (1) din Decizia 93/731, apoi, la sfârşitul documentului, invitaţia făcută reclamantului de a se adresa guvernatorilor băncilor centrale sau BCE „în temeiul articolului 2 alineatul (2) din decizie".

156 Astfel, rezultă că decizia Consiliului a făcut referire la ceea ce nu poate fi decât articolul 2 alineatul (2) din Decizia 93/731, care prevede regula autorului, în temeiul căreia instituţia deţinătoare a documentului solicitat poate refuza accesul, îndrumându-l pe solicitant să se adreseze autorului documentului.

157 Întrucât Consiliul nu deţine documentele emise de Comitetul guvernatorilor, Decizia sa din 30 iulie 1999 nu constituie propriu-zis o aplicare a regulii autorului, astfel cum prevede articolul 2 alineatul (2) din Decizia 93/731. Această constatare nu este totuşi de natură să infirme concluzia referitoare la neîncălcarea de către Consiliu a obligaţiei de a motiva.

158 În sfârşit, trebuie subliniat că motivarea deciziei Consiliului se explică prin particularitatea prezentei speţe, şi anume prin faptul că s-a identificat de către Consiliu un singur document care să corespundă cererii de acces şi, prin urmare, şi-a motivat răspunsul cu privire la acest document.

159 Astfel cum s-a precizat, decizia Consiliului cuprinde afirmaţia implicită că nu există alte documente care să corespundă cererii de acces, afirmaţie care, apreciată din punct de vedere juridic, din motive de protecţie juridică efectivă a reclamantului, reprezintă un refuz de acces atacabil.

160 În aceste condiții, nu i se poate reproșa Consiliului că nu a motivat refuzul de acces la documente care nu au fost clar identificate doar pentru că nu a indicat în mod expres că, în opinia sa, nu există niciun document care să corespundă cererii de acces, altul decât raportul Comitetului guvernatorilor.

161 Din considerentele de mai sus rezultă că motivul întemeiat pe încălcarea obligației de a motiva trebuie respins.

Cu privire la încălcarea principiilor bunei administrări și protecției încrederii legitime

162 Deși modul în care Consiliul a tratat cererea de acces a reclamantului nu poate fi calificată inducere în eroare a acestuia din urmă (a se vedea punctul 123 de mai sus), trebuie verificat dacă respectivul tratament nu a fost totuși la originea unei încălcări a principiilor bunei administrări și protecției încrederii legitime.

163 În această privință, este necesar să se amintească faptul că printre garanțiile conferite de ordinea juridică comunitară în cadrul procedurilor administrative figurează în special principiul bunei administrări care include obligația instituției competente de a examina, atent și imparțial, toate elementele pertinente în cazul din speță (a se vedea Hotărârea Tribunalului din 20 martie 2002, ABB Asea Brown Boveri/Comisia, T-31/99, Rec., p. II-1881, punctul 99 și jurisprudența citată).

164 În speță, prin prima scrisoare din 11 mai 1999, Consiliul i-a răspuns reclamantului că documentul căutat nu fusese găsit, în timp ce prin scrisoarea din 2 august 1999 i-a făcut cunoscut faptul că acordul solicitat se referea la un raport „publicat" la Nyborg la 8 septembrie 1987 de către Comitetul guvernatorilor, că el însuși nu fusese niciodată chemat să ia o decizie în această privință și că trebuia să se adreseze guvernatorilor băncilor centrale sau BCE.

165 Trebuie subliniat că:

— cererea reclamantului era întemeiată pe Decizia 93/731, care prevede la articolul 1 că „[p]ublicul are acces la documentele Consiliului în condițiile prevăzute în prezenta decizie" și că „[p]rin document al Consiliului se înțelege orice înscris care conține date existente deținute de această instituție";

— atunci când Consiliul nu deține documente care să corespundă cererii de acces, precum în speță, Decizia 93/731 nu îl obligă să cerceteze și să identifice documentele relevante, pe autorii și pe deținătorii lui pentru a-l informa pe solicitantul de acces;

— în speță, Consiliul a cercetat totuși și a reușit să identifice un document vizat în cererea de acces, respectiv raportul Comitetului guvernatorilor, și a îndrumat în mod util reclamantul să se adreseze BCE, deținătoarea documentului precizat.

166 În această privință, din răspunsul furnizat de Consiliu la o întrebare scrisă a Tribunalului rezultă că instituția pârâtă a transmis BCE cererea reclamantului de confirmare

și a solicitat în același timp comunicarea documentului cuprinzând acordul la care a ajuns Comitetul guvernatorilor băncilor centrale în privința reformelor tehnice pentru consolidarea SME aprobat de miniștrii de finanțe ai statelor membre în cursul reuniunii informale de la Nyborg din 12 septembrie 1987. Ca răspuns la cererea sa, Consiliul a primit un comunicat de presă la 18 septembrie 1987 care menționează doar raportul Comitetului guvernatorilor băncilor centrale ai statelor membre și nu face nicio referire la raportul Comitetului Monetar.

167 Consiliul a demonstrat de asemenea că efectuase cercetări interne pentru a se asigura că niciun document cuprinzând Acordul Basel-Nyborg nu îi fusese trimis ca urmare a reuniunii informale sus-menționate a miniștrilor de finanțe ai statelor membre.

168 Având în vedere considerentele de mai sus, este necesar să se respingă motivul întemeiat pe o încălcare a principiului bunei administrări.

169 În ceea ce privește încălcarea principiului protecției încrederii legitime, trebuie amintit că dreptul de a se prevala de un astfel de principiu se extinde la orice particular aflat într-o situație din care reiese că administrația comunitară l-a determinat să nutrească speranțe întemeiate (Hotărârea Curții din 11 martie 1987, Van den Bergh en Jurgens și Van Dijk Food Products/Comisia, 265/85, Rec., p. 1155, punctul 44, și Hotărârea Curții din 26 iunie 1990, Sofrimport/Comisia, C-152/88, Rec., p. I-2477, punctul 26). În plus, nu se poate invoca încălcarea acestui principiu în cazul în care administrația nu a furnizat asigurări precise (a se vedea Hotărârea Tribunalului din 18 ianuarie 2000, Mehibas Dordtselaan/Comisia, T-290/97, Rec., p. II-15, punctul 59 și jurisprudența citată).

170 În speță, este suficient să se constate că reclamantul nu menționează niciun element de natură să se stabilească faptul că i-au fost furnizate asigurări precise de către Consiliu în ceea ce privește divulgarea documentelor care constituie Acordul Basel-Nyborg. În realitate, rezultă că reclamantul s-a limitat la o enunțare abstractă a motivului în cauză și nu a explicat în ce constă pretinsa încălcare a acestui principiu.

171 Prin urmare, motivul întemeiat pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime trebuie respins.

172 Din ansamblul considerentelor de mai sus rezultă că acțiunea introdusă de reclamant, în măsura în care vizează anularea deciziei Consiliului, trebuie să fie respinsă.

2. *Cu privire la cererea de anulare a deciziei BCE*

a) Cu privire la excepția de nelegalitate a articolului 1 din Decizia 1999/284 și a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE

173 Deși nu indică în mod expres în înscrisurile sale, rezultă din acestea și îndeosebi din examinarea motivelor întemeiate pe încălcarea principiului fundamental al transparenței și al dreptului de acces la documente și pe abuzul de putere că reclamantul invocă excepția de nelegalitate a articolului 1 din Decizia 1999/284 și a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, iar în ceea ce privește această ultimă dispoziție, excepția invocată se întemeiază pe două aspecte.

174 Astfel, reclamantul pretinde, pe de o parte, că articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE încalcă articolul 12.3 din Statutul SEBC şi este lipsit de temei juridic şi, pe de altă parte, că articolul 1 din Decizia 1999/284 şi articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, pe care se întemeiază decizia BCE, sunt contrare principiului fundamental al transparenţei şi al dreptului de acces la documente, astfel cum au fost recunoscute în jurisprudenţă şi în articolele 1 şi 6 UE, precum şi în articolul 110 alineatul (2) CE şi în articolul 255 alineatul (1) CE.

Cu privire la excepţia de nelegalitate a articolului 1 din Decizia 1999/284

175 În ceea ce priveşte excepţia de nelegalitate a articolului 1 din Decizia 1999/284, trebuie amintit că, după ce şi-a întemeiat prima cerere de acces la Acordul Basel-Nyborg pe Decizia 1999/284, reclamantul a formulat o nouă cerere, conform indicaţiilor care i-au fost furnizate de BCE, întemeiată expres pe articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, în vederea obţinerii unei reduceri a perioadei de confidenţialitate de 30 de ani. Este irelevant faptul că scrisoarea reclamantului din 27 iulie 1999 cuprinde menţiunea eronată „cerere de confirmare”.

176 Această a doua cerere a fost respinsă de Consiliul Guvernatorilor prin decizia BCE în temeiul articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, iar nu în temeiul Deciziei 1999/284.

177 Prin urmare, chiar presupunând că motivul întemeiat pe nelegalitatea articolului 1 din Decizia 1999/284 pentru încălcarea principiului transparenţei şi a dreptului de acces la documente poate fi considerat admisibil, acesta trebuie respins ca inoperant. Într-adevăr, presupunând că acest motiv a fost dovedit, nelegalitatea constatată nu ar fi de natură să repună în discuţie validitatea deciziei BCE.

Cu privire la excepția de nelegalitate a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE

— Cu privire la admisibilitatea excepției de nelegalitate a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE

178 BCE susține că argumentele dezvoltate în replică de reclamant referitoare la competențele sale de reglementare a accesului la arhivele Comitetului guvernatorilor și la lipsa de temei juridic pentru articolul 23.3 din Regulamentul său de procedură constituie un motiv nou a cărui invocare este interzisă pe parcursul procesului în temeiul articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură.

179 Din dispozițiile articolului 44 alineatul (1) litera (c) coroborat cu cele ale articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură rezultă că cererea de sesizare a Tribunalului trebuie să cuprindă în special expunerea sumară a motivelor invocate și că, pe parcursul procesului, invocarea de motive noi este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se bazează pe elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii. Cu toate acestea, un motiv care constituie dezvoltarea unui motiv enunțat anterior, direct sau implicit, în cererea introductivă de instanță și care prezintă o legătură strânsă cu acesta trebuie declarat admisibil (Hotărârea Tribunalului din 20 septembrie 1990, Hanning/Parlamentul European, T-37/89, Rec., p. II-463, punctul 38, și Hotărârea Tribunalului din 17 iulie 1998, Thai Bicycle/Consiliul, T-118/96, Rec., p. II-2991, punctul 142).

180 Este cert că reclamantul, în cererea introductivă, a contestat legalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE. Astfel, reclamantul a invocat faptul că, în timp ce Decizia 1999/284 face referire la arhivele BCE și ale IME, aceasta „uită" complet de arhivele Comitetului guvernatorilor, mai vechi totuși, reglementate de articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE. În opinia reclamantului,

prin această dispoziție se interzice accesul la categorii foarte vaste de documente, reduce la nimic dreptul său de acces la documente și încalcă principiul fundamental al transparenței, astfel cum a fost recunoscut la articolele 1 UE și 6 UE, precum și la articolul 110 alineatul (2) CE și la articolul 255 alineatul (1) CE și în jurisprudență.

181 Ca răspuns la acest motiv întemeiat pe nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul său de procedură, BCE afirmă că statutul și natura specifice ale documentelor păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor explică și justifică excluderea acestora din domeniul de aplicare a Deciziei 1999/284 și adoptarea, într-un mod perfect legal, a unui regim juridic special, definit la articolul 23 citat anterior. În susținerea acestei afirmații, pârâta pretinde că arhivele Comitetului guvernatorilor conțin documente redactate, pe de o parte, de Comitetul guvernatorilor, de Comitetul Supleanților, de subcomitete, de grupuri de experți, și, pe de altă parte, de Comitetul Monetar, toți fiind terți în raport cu BCE.

182 În aceste condiții, reclamantul a susținut în replică faptul că BCE își depășise sfera competențelor de reglementare a accesului la arhivele Comitetului guvernatorilor prin Regulamentul său de procedură, încălcând articolul 12.3 din Statutul SEBC, care nu o abilita să reglementeze „cauzele terților părți”.

183 Rezultă astfel că motivul întemeiat pe nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, motiv având la bază încălcarea articolului 12.3 din Statutul SEBC, reprezintă o dezvoltare a motivului întemeiat pe nelegalitatea aceleiași dispoziții, din cauza încălcării principiului transparenței și al dreptului de acces la documente, care a fost enunțat în mod implicit în cererea de sesizare a Tribunalului și care are o strânsă legătură cu acesta. Prin urmare, trebuie considerat admisibil.

— Cu privire la motivul întemeiat pe nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, motiv având la bază încălcarea articolului 12.3 din Statutul SEBC

184 Trebuie mai întâi amintit contextul în care a fost adoptat articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE.

185 Actul final al Tratatului privind Uniunea Europeană, semnat la Maastricht la 7 februarie 1992, conține Declarația nr. 17, care prevede următoarele:

„Conferința consideră că transparența procesului decizional consolidează caracterul democratic al instituțiilor, precum și încrederea publicului în administrație. În consecință, conferința recomandă Comisiei să prezinte Consiliului, în 1993 cel târziu, un raport referitor la măsurile privind creșterea accesului publicului la informațiile de care dispun instituțiile."

186 Cu ocazia încheierii Consiliului European de la Birmingham din 16 octombrie 1992, șefii de stat sau de guvern au făcut o declarație intitulată „O Comunitate aproape de cetățenii săi", în care au subliniat necesitatea de a face Comunitatea mai deschisă. Acest angajament a fost reafirmat cu ocazia Consiliului European de la Edinburgh din 12 decembrie 1992.

187 La 5 mai 1993, Comisia a adresat Consiliului, Parlamentului European și Comitetului Economic și Social Comunicarea 93/C 156/05 referitoare la accesul public la documentele instituției. Aceasta cuprindea rezultatele unei anchete comparative privind accesul public la documente în statele membre, precum și în anumite țări terțe și concluziona că era indicat să se dezvolte un acces mai larg la documente la nivel comunitar.

188 La 2 iunie 1993, Comisia a adoptat Comunicarea 93/C 166/04 privind transparența în Comunitate în care sunt prezentate principiile de bază care reglementează accesul la documente.

189 Cu ocazia Consiliului European de la Copenhaga din 22 iunie 1993, Consiliul și Comisia au fost invitate „să-și continue lucrările pe baza principiului potrivit căruia cetățenii trebuie să aibă accesul cel mai complet posibil la informație”.

190 Consiliul și Comisia au adoptat, la 6 decembrie 1993, un cod de conduită menit să stabilească principiile de reglementare a accesului public la documentele pe care le dețin, convenindu-se ca fiecare dintre cele două instituții să pună în aplicare aceste principii înainte de 1 ianuarie 1994 prin dispoziții de reglementare specifice.

191 Pentru a garanta punerea în aplicare a acestui angajament, Consiliul a adoptat, la 20 decembrie 1993, Decizia 93/731, iar Comisia a adoptat, la 8 februarie 1994, Decizia 94/90/CECA, CE, Euratom privind accesul public la documentele Comisiei (JO L 46, p. 58).

192 La 1 ianuarie 1994, a început a doua etapă a UEM, marcată prin înființarea IME și desființarea Comitetului guvernatorilor. IME a adoptat, la 3 iunie 1997, Decizia nr. 9/97 privind accesul public la documentele administrative (JO 1998, L 90, p. 43), mai precis, orice înscris, indiferent de suport, care conține date existente și care se referă la organizarea și funcționarea IME.

193 Înființarea BCE la 1 iunie 1998 a pus capăt misiunii IME, desființat odată cu înființarea BCE, conform articolului 123 CE.

194 În acest context, BCE a adoptat, la 7 iulie 1998, în temeiul articolului 12.3 din Statutul SEBC, Regulamentul său de procedură, fiind urmat la puțin timp după elaborare de adoptarea, la 3 noiembrie 1998, a Deciziei 1999/284.

195 Având în vedere afirmația făcută de BCE, contestată de altfel de reclamant, potrivit căreia este o terță parte în raport cu autorii documentelor păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor, ceea ce ar justifica un regim juridic special pentru accesul la respectivele documente definit de articolul 23.3 din Regulamentul său de procedură, reclamantul susține că BCE și-a depășit sfera competențelor prin reglementarea accesului la arhivele Comitetului guvernatorilor în cadrul Regulamentului său de procedură, încălcând articolul 12.3 din Statutul SEBC, care nu o abilitează să reglementeze „cauzele terților părți".

196 Articolul 12.3 din Statutul SEBC prevede: „Consiliul Guvernatorilor adoptă un regulament intern prin care se stabilește organizarea internă a BCE și a organelor sale de decizie".

197 În Hotărârea Țările de Jos/Consiliul, punctul 72 de mai sus (punctul 37), Curtea a indicat faptul că trebuia admis că, din moment ce legiuitorul comunitar nu a adoptat o reglementare generală cu privire la dreptul de acces public la documentele deținute de instituțiile comunitare, acestea trebuie să ia măsuri având ca obiect examinarea unor astfel de cereri în temeiul competenței lor de organizare internă, care le abilitează să ia măsurile adecvate în vederea garantării funcționării lor interne în interesul unei bune administrări.

198 În speță, în măsura în care atât cu ocazia adoptării Regulamentului de procedură, cât și cu ocazia modificării acestuia, la 22 aprilie 1999, nu exista nicio reglementare generală privind dreptul de acces public la documentele deținute de instituțiile sau de organele comunitare, BCE era abilitată să adopte, în cadrul Regulamentului său de procedură, măsuri menite să facă față cererilor de acces la documentele aflate în acel moment în posesia sa, care au fost adoptate sau primite de aceasta, indiferent de originea sau de autorul respectivelor documente.

199 Faptul că, în cadrul Regulamentului său de procedură, BCE a stabilit norme specifice de acces la documentele păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor, având în vedere pretinsa calitate a acesteia de parte terță în raport cu autorii acestor documente, nu ar fi putut prin urmare determina o încălcare a articolului 12.3 din Statutul SEBC. Altfel spus, chiar presupunând că BCE poate fi efectiv considerată terță parte în raport cu autorii documentelor păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor, aceasta ar fi acționat tot în conformitate cu articolul 12.3 din Statutul SEBC care stabilește un regim juridic special de acces la aceste documente în Regulamentul său de procedură.

200 De altfel, trebuie observat că, în Decizia 93/731 și în Decizia 94/90, Consiliul și Comisia au reglementat accesul la documentele aflate în posesia lor, inclusiv la cele elaborate de alte entități, prevăzând totuși că cererile de acces la aceste din urmă documente trebuiau adresate direct autorilor lor, ceea ce corespunde așa-numitei reguli a „autorului”.

201 În aceste împrejurări, motivul întemeiat pe faptul că articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE a fost adoptat cu încălcarea articolului 12.3 din Statutul SEBC trebuie respins.

202 Cu titlu suplimentar, trebuie subliniat că BCE trage, din pretinsa sa calitate de terță parte în raport cu autorii documentelor păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor, o concluzie care nu ar putea fi admisă.

203 Din această calitate de terță parte, BCE deduce faptul că administrează documentele Comitetului guvernatorilor în calitate de Secretariat al băncilor centrale naționale, care ar fi autorii respectivelor documente și cărora reclamantul ar fi trebuit să le adreseze cererea de acces. Aceste considerente nu sunt compatibile cu conținutul articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE și cu decizia adoptată de Consiliul Guvernatorilor ca răspuns la cererea reclamantului.

204 Într-adevăr, este clar că BCE a stabilit, la articolul 23.3 din Regulamentul său de procedură, un regim juridic special pentru accesul la documentele păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor, a cărui punere în aplicare este încredințată Consiliului Guvernatorilor, fără să se fi prevăzut aplicarea regulii autorului. În acest mod, Consiliul Guvernatorilor s-a pronunțat efectiv asupra temeiniciei cererii reclamantului de reducere a perioadei de confidențialitate, fără a trimite partea interesată la băncile centrale naționale.

205 În orice caz, această argumentație a BCE, care contravine reglementării aplicate și deciziei adoptate în speță, nu are incidență asupra soluției din prezentul litigiu și nu este de natură să repună în discuție concluzia care figurează la punctul 201 de mai sus.

— Cu privire la motivul întemeiat pe nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, motiv având la bază încălcarea dreptului de acces la documente și a principiului fundamental al transparenței

206 În primul rând, reclamantul pretinde că articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE lipsește de orice efect util articolele 1 UE și 6 UE, precum și articolul 110 alineatul (2) CE și articolul 255 alineatul (1) CE pe care se întemeiază dreptul său de acces la documentele BCE.

207 Cu toate acestea, din simpla lectură a dispoziţiilor menţionate anterior rezultă că această susţinere a reclamantului este total neîntemeiată.

208 Trebuie amintit că, prin Tratatul de la Amsterdam, intrat în vigoare la 1 mai 1999, statele membre au introdus în Tratatul CE un nou articol referitor la accesul la documente, respectiv articolul 255 CE, având următorul cuprins:

„1. Orice cetăţean al Uniunii şi orice persoană fizică sau juridică, care are reşedinţa sau sediul într-un stat membru, are drept de acces la documentele Parlamentului European, ale Consiliului şi ale Comisiei, sub rezerva principiilor şi condiţiilor care vor fi stabilite în conformitate cu alineatele (2) şi (3).

2. Principiile generale şi limitele care, din motive de interes public sau privat, reglementează exercitarea dreptului de acces la documente, se stabilesc de către Consiliu, hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251, în următorii doi ani de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Amsterdam.

3. Fiecare instituţie menţionată anterior elaborează, în regulamentul său de procedură, dispoziţii speciale privind accesul la propriile documente."

209 Chiar din formularea articolului 255 CE rezultă că acesta se referă doar la dreptul de acces la documentele Parlamentului European, ale Consiliului şi ale Comisiei. În plus, în temeiul articolului 110 alineatul (2) al patrulea paragraf CE, numai „articolele 253, 254 şi 256 se aplică regulamentelor şi deciziilor adoptate de BCE".

210 Rezultă că reclamantul şi-a întemeiat argumentaţia aferentă dreptului de acces la documentele BCE pe o versiune eronată a articolului 110 alineatul (2) al patrulea paragraf CE potrivit căruia „articolele 253-256 se aplică regulamentelor şi deciziilor adoptate de BCE".

211 Această eroare materială, care s-a putut regăsi în anumite versiuni consolidate neoficiale ale Tratatului CE, rezultă cel mai probabil dintr-o aplicare eronată a articolului 12 alineatul (2) din Tratatul de la Amsterdam, potrivit căruia trimiterile încrucişate la articole în Tratatul CE se adaptează conform renumerotării prevăzute la alineatul 1 din articolul amintit.

212 Rezultă cu claritate din Tratatul de la Amsterdam că acesta nu a modificat articolul 108a din Tratatul CE (devenit articolul 110 CE), care avea următorul cuprins: „[a]rticolele 190, 191 şi 192 se aplică regulamentelor şi deciziilor adoptate de BCE". Tratatul de la Amsterdam nu a adăugat prin urmare la această listă de articole noul articol 191a din Tratatul CE (devenit articolul 255 CE) referitor la dreptul de acces la documente. În aceste condiţii, trimiterea încrucişată la articolul 110 CE înseamnă, în temeiul articolului 12 alineatul (2) din Tratatul de la Amsterdam, „articolele 253, 254 şi 256".

213 Este clar că eroarea materială sus-menţionată a fost remediată oficial, cu acordul tuturor statelor semnatare, şi că, de la data procesului-verbal de rectificare a Tratatului de la Amsterdam, semnat la Roma la 16 martie 1999, nu mai există îndoială că articolul 255 alineatul (1) CE nu se aplică BCE.

214 În aceste împrejurări, argumentele dezvoltate de reclamant consacrate pretinsului efect direct al articolului 255 CE sunt total irelevante, amintindu-se că Tribunalul a precizat cu claritate că prevederea menţionată, în măsura în care nu este necondiţionată şi punerea sa în aplicare depinde de adoptarea unor măsuri ulterioare, nu este direct aplicabilă (Hotărârea Tribunalului din 11 decembrie 2001, Petrie şi alţii/Comisia, T-191/99, Rec., p. II-3677, punctul 35).

215 Pe de altă parte, interpretarea articolului 255 CE „în lumina articolelor 1 UE și 6 UE”, cum a indicat reclamantul, nu este de natură să infirme constatarea că articolul 255 CE nu este aplicabil BCE.

216 Trebuie adăugat că articolul 1 al doilea paragraf UE, potrivit căruia „[p]rezentul tratat marchează o nouă etapă în procesul de creare a unei uniuni tot mai profunde între popoarele Europei, în cadrul căreia deciziile se iau cu respectarea deplină a principiului transparenței și cât mai aproape cu putință de cetățeni”, nu are efect direct, dispoziția în cauză nefiind considerată drept „clară” în sensul Hotărârii Curții din 5 februarie 1963, Van Gend en Loos (26/62, Rec., p. 1) (Hotărârea Petrie și alții/Comisia, punctul 214 de mai sus, punctul 35).

217 În ceea ce privește articolul 6 UE, este necesar a se aminti că Tratatul de la Maastricht a inclus în cuprinsul tratatelor principiul respectării drepturilor fundamentale de către Uniune. Articolul 6 UE urmărește garantarea acestor drepturi „ca principii generale ale dreptului comunitar”.

218 Or, în al doilea rând, reclamantul susține în mod precis că articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE intră în contradicție directă cu jurisprudența Tribunalului și a Curții care a recunoscut principiul fundamental al transparenței (Hotărârea Rothmans/Comisia, punctul 150 de mai sus, punctul 55), principiul dreptului la informare, precum și dreptul de acces la documente ca element inseparabil al principiului democratic (Hotărârea Tribunalului din 19 iulie 1999, Hautala/Consiliul, T-14/98, Rec., p. II-2489, punctele 82 și 87).

219 BCE contestă existența în cadrul dreptului comunitar a unui principiu juridic fundamental care prevede un drept general de acces la documentele sale și la cele ale instituțiilor comunitare. Deși argumente întemeiate pe un astfel de principiu au fost invocate în repetate rânduri în fața instanțelor comunitare, niciuna dintre instanțe nu a apreciat oportună examinarea lor.

220 În această privință, este necesar să se evidențieze că în Hotărârea din 6 decembrie 2001, Consiliul/Hautala (C-353/99 P, Rec., p. I-9565), Curtea a indicat că, în Hotărârea Țările de Jos/Consiliul, punctul 72 de mai sus, a subliniat importanța dreptului de acces public la documentele deținute de autoritățile publice și a amintit că prin Declarația nr. 17 acest drept este legat de „caracterul democratic al instituțiilor". Curtea a apreciat în continuare că Tribunalul a hotărât în mod întemeiat că articolul 4 alineatul (1) din Decizia 93/731 trebuia interpretat în sensul că era obligatoriu pentru Consiliu să analizeze dacă trebuia să acorde un acces parțial la datele care nu se încadrau la excepții, anulând decizia în litigiu, iar aceasta „fără a fi necesar să se analizeze dacă, astfel cum [susțineau] Consiliul și guvernul spaniol, Tribunalul se întemeiase greșit pe existența unui principiu al dreptului la informare" (Hotărârea Consiliul/Hautala, citată anterior, punctul 31).

221 În orice caz, chiar presupunând că dreptul de acces la documentele deținute de autoritățile publice comunitare, inclusiv BCE, poate fi considerat un drept fundamental protejat de ordinea juridică comunitară ca principiu general de drept, excepția de nelegalitate a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, întemeiată pe încălcarea unui astfel de principiu, nu poate fi admisă.

222 Trebuie amintit că drepturile fundamentale nu pot fi considerate „prerogative absolute" și că este „legal ca aceste drepturi să facă obiectul anumitor limitări justificate de obiectivele de interes general urmărite de Comunitate, din moment ce nu se aduce atingere conținutului acestor drepturi" (Hotărârea Curții din 14 mai 1974, Nold/Comisia, 4/73, Rec., p. 491, punctul 14).

223 În ceea ce privește dreptul de acces la documente, restrângerea sa poate fi justificată legal de motive ce țin de protecția interesului public sau a unui interes privat.

224 Astfel, trebuie subliniat că în codul de conduită se menționează faptul că accesul la un document nu se poate acorda în cazul în care divulgarea sa ar putea aduce atingere protecției interesului public din punctul de vedere al „stabilității monetare”.

225 Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76), aplicabil de la 3 decembrie 2001, care vizează conferirea celui mai mare efect posibil dreptului de acces public la documente, dar și determinarea limitelor acestuia, în conformitate cu articolul 255 alineatul (2) din Tratatul CE, definește un anumit număr de interese publice și private garantate prin intermediul unui regim de excepții de la dreptul de acces.

226 Articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1049/2001 prevede în special faptul că instituțiile resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului ar putea aduce atingere protecției interesului public în ceea ce privește „politica financiară, monetară sau economică a Comunității sau a unui stat membru”.

227 În plus, excepțiile de la regula accesului la documente prevăzute la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1049/2001 sunt formulate în termeni imperativi. Rezultă că instituțiile sunt obligate să refuze accesul la documentele care țin de aceste excepții atunci când se face proba împrejurărilor avute în vedere (a se vedea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 5 martie 1997, WWF UK/Comisia, T-105/95, Rec., p. II-313, punctul 58, și Hotărârea Tribunalului din 13 septembrie 2000, Denkavit Nederland/Comisia, T-20/99, Rec., p. II-3011, punctul 39) și că, spre deosebire de excepțiile menționate la articolul 4 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 1049/2001, în text nu se prevede vreo evaluare comparativă cu un „interes public superior”.

228 Trebuie de asemenea subliniat că articolul 10.4 din Statutul SEBC prevede expres că reuniunile Consiliului Guvernatorilor sunt confidențiale și că din coroborarea

articolului 110 CE cu articolul 255 CE rezultă excluderea BCE din domeniul de aplicare a acestei din urmă dispoziții și, prin urmare, existența unui tratament special aplicabil BCE în raport cu Parlamentul European, cu Consiliul și cu Comisia în ceea ce privește accesul la documente.

229 Aceste dispoziții specifice sunt legate de misiunile încredințate BCE prin Tratatul CE, ai cărui autori au urmărit în mod evident ca BCE să fie în măsură să le îndeplinească într-un mod independent (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 10 iulie 2003, Comisia/BCE, C-11/00, Rec., p. I-7147, punctul 130).

230 Trebuie amintit că SEBC este constituit din BCE și din băncile centrale naționale și că este condus de organele de decizie ale BCE, care sunt Consiliul Guvernatorilor și Comitetul Director. Conform articolului 105 CE, misiunile fundamentale ale SEBC constau în: definirea și punerea în aplicare a politicii monetare a Comunității, efectuarea operațiunilor de schimb, deținerea și administrarea rezervelor valutare oficiale ale statelor membre și promovarea bunei funcționări a sistemelor de plăți, obiectivul principal fiind menținerea stabilității prețurilor. BCE adoptă regulamentele și ia deciziile necesare îndeplinirii misiunilor încredințate SEBC (articolul 110 CE).

231 Rezultă astfel că protecția interesului public legat de politica monetară în cadrul Comunității constituie un motiv legitim de limitare a dreptului de acces la documentele deținute de autoritățile publice comunitare, considerat un drept fundamental.

232 În prezenta cauză, reclamantul contestă legalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE care prevede printre altele o perioadă de confidențialitate de

30 de ani pentru documentele păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor. Astfel cum a precizat BCE în înscrisurile sale, aceste arhive conțin documente redactate, pe de o parte, de Comitetul guvernatorilor, de Comitetul Supleanților, de subcomitete, de grupe de experți și, pe de altă parte, de Comitetul Monetar.

233 Or, este clar că activitatea atât a Comitetului guvernatorilor, cât și a Comitetului Monetar avea legătură în special cu politica monetară în cadrul Comunității.

234 Originea Comitetului Monetar se regăsește în fostul articol 105 alineatul (2) din Tratatul CEE care prevedea că „[î]n vederea promovării coordonării politicilor statelor membre în domeniul monetar, în măsura necesară funcționării pieței comune, se înființează un Comitet Monetar consultativ”.

235 Acest comitet, constituit din membri desemnați de statele membre și de Comisie, avea în special misiunea de a urmări situația monetară și financiară a statelor membre și a Comunității, precum și situația circulației capitalurilor și a libertății plăților, de a prezenta periodic un raport Consiliului și Comisiei și de a formula avize.

236 La 8 mai 1964, Consiliul a adoptat Decizia 64/300 privind colaborarea între băncile centrale ale statelor membre ale Comunității Economice Europene și a creat Comitetul guvernatorilor constituit din guvernatorii băncilor centrale ale statelor membre, Comisia fiind invitată să fie reprezentată la sesiunile acestuia de unul dintre membrii săi.

237 Comitetul guvernatorilor avea, printre altele, misiunea de a efectua „consultări privind principiile generale și liniile mari ale politicii băncilor centrale, mai ales în materie de creditare, de piață monetară și de piață a schimburilor” și „schimburi de informații cu privire la principalele măsuri care intră în competența băncilor centrale și de a examina aceste măsuri”. Misiunile Comitetului guvernatorilor au fost extinse prin Decizia 90/142, care prevedea că respectivul comitet putea formula avize adresate diferitelor guverne și Consiliului „privind politicile susceptibile să afecteze situația monetară internă sau externă în Comunitate și în special funcționarea [SME]”.

238 Trebuie evidențiat că articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Comitetului guvernatorilor prevedea că „toate documentele adoptate de [respectivul comitet] sunt confidențiale, cu excepția cazului în care se adoptă o decizie contrară”.

239 Comitetul Monetar și Comitetul guvernatorilor și-au încetat activitățile la 1 ianuarie 1999 și, respectiv, la 1 ianuarie 1994 și au fost înlocuite de Comitetul Economic și Financiar și de IME. Documentele prezentate de primele două organe și în posesia cărora BCE a intrat în urma desființării IME au fost regrupate într-o categorie specială din arhive, ținând cont de originea și de natura lor.

240 Astfel cum se menționează în al doilea considerent al Regulamentului (CEE, Euratom) nr. 354/83 al Consiliului din 1 februarie 1983 privind deschiderea către public a arhivelor istorice ale Comunității Economice Europene și ale Comunității Europene a Energiei Atomice (JO L 43, p. 1, Ediție specială, 16/vol. 1, p. 3), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1700/2003 al Consiliului din 22 septembrie 2003 (JO L 243 p. 1, Ediție specială, 16/vol. 1, p. 149), „este o practică curentă, atât în statele membre, cât și în organizațiile internaționale, ca arhivele să devină accesibile publicului după un anumit număr de ani”.

241 În speță, reclamantul califică drept excesivă durata de 30 de ani a perioadei de confidențialitate, o consideră imprecisă în măsura în care data de la care începe să curgă termenul nu este expres stabilită prin articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE și, în sfârșit, apreciază că „reduce la nimic dreptul său de acces”.

242 Cu toate acestea, trebuie subliniat, în primul rând, că termenul de 30 de ani sus-menționat corespunde cu exactitate celui prevăzut la articolul 1 din Regulamentul nr. 354/83 și că expirarea acestuia permite, în principiu, oricărei persoane, care formulează o cerere, să aibă acces la arhivele istorice ale instituțiilor Comunității.

243 În dispozițiile referitoare la arhivele istorice (dispoziții adoptate de Comitetul Director al Băncii la 7 octombrie 2005) (JO 2005, C 289 p. 12), Banca Europeană de Investiții a stabilit de asemenea un termen de 30 de ani înaintea deschiderii către public a arhivelor sale istorice.

244 În plus, articolul 4 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1049/2001 prevede că excepțiile de la dreptul de acces prevăzute la alineatele (1), (2) și (3) se pot pune în aplicare în cursul unui termen de cel mult 30 de ani. Cu toate acestea, excepțiile referitoare la protecția vieții private [articolul 4 alineatul (1) litera (b)] sau a intereselor comerciale [articolul 4 alineatul (2) prima liniuță], precum și dispozițiile specifice referitoare la documentele sensibile (articolul 9) ar putea să se aplice, dacă este necesar, și după expirarea acestei perioade.

245 Pe de altă parte, deși este adevărat că articolul 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE nu menționează data de la care începe să curgă termenul de 30 de ani, această simplă omisiune nu poate, ea singură, să determine nelegalitatea dispoziției contestate de reclamant.

246 Având în vedere natura specifică a arhivelor în cauză, care acoperă în special activitatea unui organism înființat în 1964 și care a fost dizolvat abia la 1 ianuarie 1994, precum și practica constantă evocată mai sus, este necesar să se aprecieze că data începerii calculării perioadei de confidențialitate de 30 de ani, prevăzută în Regulamentul de procedură al BCE adoptat în 1998, era în mod implicit, dar necesar, data redactării documentelor. Aceasta din urmă este de altfel și data reținută de Regulamentul nr. 354/83 pentru începerea calculării termenului de 30 de ani de confidențialitate pe care îl prevede.

247 În al doilea rând, trebuie subliniat că din articolul 23.3 teza a doua din Regulamentul de procedură al BCE rezultă că regula confidențialității nu are caracter absolut.

248 Într-adevăr, dispoziția citată anterior urmărește, de asemenea, acordarea către public a dreptului de a introduce o cerere de reducere a perioadei de confidențialitate, amintindu-se că nimic nu se opune ca o reglementare privind organizarea internă a lucrărilor unei instituții să dea naștere unor efecte juridice în privința terților (Hotărârea Țările de Jos/Consiliul, punctul 72 de mai sus, punctul 38). În temeiul articolului 23.3 teza a doua din Regulamentul de procedură al BCE, care este de aplicabilitate generală, orice persoană poate, așadar, solicita accesul la oricare dintre documentele păstrate în arhivele Comitetului guvernatorilor înainte de expirarea unei perioade de 30 de ani.

249 Contrar susținerilor reclamantului referitoare la lipsa de protecție jurisdicțională, decizia Consiliului Guvernatorilor privind respingerea cererii de reducere a perioadei de confidențialitate este supusă, precum în speță, controlului instanței, conform dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă. Îi revine instanței sesizate obligația să verifice legalitatea exercitării de către Consiliul Guvernatorilor a competenței conferite prin articolul 23.3 teza a doua din Regulamentul de procedură al BCE.

250 Din ansamblul considerentelor de mai sus rezultă că excepția de nelegalitate a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, întemeiată pe pretinsa încălcare „a dreptului de acces al reclamantului la documentele BCE și a principiului fundamental al transparenței", trebuie respinsă.

— Cu privire la motivul întemeiat pe nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, motiv având la bază abuzul de putere

251 În susținerea cererii de anulare, reclamantul pretinde că BCE a comis un abuz de putere caracterizat atât prin elemente obiective, cât și subiective.

252 În ceea ce privește elementele obiective, reclamantul susține că BCE, care se bucură de o foarte mare independență, a adoptat într-un mod precipitat articolul 23.3 din Regulamentul său de procedură, fără a ține cont de jurisprudență și de obligația constituțională care rezultă din Tratatul de la Amsterdam semnat la 2 octombrie 1997, care îi impunea să prevadă, într-o reglementare specifică, un drept de acces la documente. BCE ar fi acționat cu obiectivul unic de a „suprima un drept democratic".

253 În măsura în care această obiecție poate fi înțeleasă ca un motiv suplimentar prin care se urmărește a se demonstra nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, pe motivul că adoptarea acestei dispoziții reprezintă un abuz de putere, aceasta trebuie respinsă.

254 Potrivit unei jurisprudențe constante, un act reprezintă un abuz de putere numai dacă rezultă din indicii obiective, pertinente și concordante că a fost adoptat în scopul exclusiv sau cel puțin determinant de a atinge obiective, altele decât cele

declarate, sau de a eluda o procedură special prevăzută de tratat pentru a răspunde circumstanțelor cauzei (Hotărârea Curții din 21 februarie 1984, Walzstahl-Vereinigung și Thyssen, 140/82, 146/82, 221/82 și 226/82, Rec., p. 951, punctul 27, Hotărârea Curții din 21 iunie 1984, Lux/Curtea de Conturi, 69/83, Rec., p. 2447, punctul 30, și Hotărârea Curții din 13 noiembrie 1990, Fedesa și alții, C-331/88, Rec., p. I-4023, punctul 24, Hotărârea Tribunalului din 6 aprilie 1995, Ferriere Nord/Comisia, T-143/89, Rec., p. II-917, punctul 68).

255 În speță, este suficient să se constate că raționamentul reclamantului se întemeiază pe o premisă greșită, în sensul că dispozițiile Tratatului de la Amsterdam, din care provine articolul 255 CE, nu prevăd un drept de acces public la documentele BCE. Mai mult, jurisprudența în materie de acces la documente la care reclamantul face referire nu vizează BCE.

256 Simpla afirmație că BCE a acționat în scopul de „a suprima un drept democratic" constituie o pură speculație intelectuală, și nu un indiciu concret și obiectiv al unui abuz de putere.

257 Rezultă din considerentele de mai sus că excepția de nelegalitate a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, ridicată de reclamant, trebuie respinsă.

b) Cu privire la încălcarea obligației de a motiva

258 Reclamantul susține că decizia BCE, ca răspuns la cererea sa de reducere a termenului de confidențialitate pentru a avea acces la Acordul Basel-Nyborg, este total nemotivată și încalcă articolul 253 CE, fapt expres contestat de BCE.

259 În înscrisurile sale, BCE a invocat inițial faptul că, dată fiind aplicabilitatea generală a deciziei Consiliului Guvernatorilor, care nu se adresa reclamantului, nu a mai fost necesar să se insereze „o motivare suplimentară, individuală și specifică” în scrisoarea din 8 noiembrie 1999, prin care reclamantul era informat cu privire la această decizie. Totuși, trebuie amintit că, în ședință, BCE a recunoscut în mod clar caracterul individual al deciziei sale, renunțând prin urmare la o cauză de inadmisibilitate întemeiată pe aplicabilitatea generală a deciziei menționate.

260 În orice caz, BCE consideră că, în scrisoarea din 8 noiembrie 1999, este enunțat un anumit număr de motive din care rezultă cu claritate faptul că interesele reclamantului au fost evaluate comparativ de Consiliul Guvernatorilor, care se bucură de o foarte largă putere de apreciere în domeniul său de competență, în raport cu protecția interesului public și mai ales cu riscurile pentru stabilitatea monetară. Întrucât esența obiectivului urmărit de Consiliu a fost astfel dezvăluită, ar fi excesiv să se solicite o motivare mai precisă, care ar fi presupus divulgarea conținutului documentelor.

261 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, motivarea impusă de articolul 253 CE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței competente, să își exercite controlul. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care problema dacă motivarea unui act respectă condițiile impuse de articolul menționat trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă (a se vedea Hotărârea Interporc/Comisia, punctul 150 de mai sus, punctul 55 și jurisprudența citată).

262 În speță, prin scrisoarea din 27 iulie 1999, reclamantul a sesizat BCE cu o cerere de reducere a perioadei de confidențialitate de 30 de ani, întemeiată pe articolul 23.3 din

Regulamentul de procedură pentru a putea lua cunoştinţă de documentele aferente Acordului Basel-Nyborg, invocând importanţa acestora pentru redactarea tezei sale de doctorat.

263 Ţinând cont de natura cererii formulate de reclamant, trebuie să se aplice, prin analogie, jurisprudenţa potrivit căreia instituţia căreia îi este adresată o cerere de acces la documente trebuie să menţioneze în motivarea deciziei adoptate faptul că documentele pentru care se solicită accesul au fost examinate în mod concret (Hotărârile Kuijer/Consiliul, punctul 150 de mai sus, punctul 38, şi JT'S Corporation/Comisia, punctul 131 de mai sus, punctele 64 şi 65).

264 Ca răspuns la o cerere a Tribunalului, BCE a prezentat diferite documente care atestă existenţa deciziei Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999 şi în special un extras din procesul-verbal al celei de a 29-a reuniuni a Consiliului respectiv, în care se menţionează doar prezentarea de către preşedinte a cererii de acces, conţinutul documentar al Acordului Basel-Nyborg şi decizia Consiliului de aprobare a propunerii preşedintelui său de a nu se permite accesul la arhivele Comitetului guvernatorilor.

265 În scrisoarea din 8 noiembrie 1999 se precizează că, pe de o parte, Consiliul Guvernatorilor a luat în considerare „faptul că Acordul Basel-Nyborg nu este un document unic propriu-zis, redactat sub forma unui acord între părţi, ci există doar sub formă de rapoarte şi de procese-verbale având în acelaşi timp drept autori Comitetul guvernatorilor şi Comitetul Monetar" şi, pe de altă parte, a remarcat că reclamantului îi fusese deja transmis un comunicat de presă care expunea „într-un mod foarte detaliat toate punctele acordului la care au ajuns guvernatorii băncilor centrale". Se menţionează de asemenea că un alt document, respectiv copia actului din 10 noiembrie 1987 de punere în aplicare a schimbărilor aduse acordului privind SME din 13 martie 1979, era anexat la scrisoarea în cauză.

266 În scrisoarea din 8 noiembrie 1999 se precizează că, „[î]n baza acestor considerații, Consiliul Guvernatorilor a decis să nu permită accesul la arhivele Comitetului guvernatorilor", directorul BCE însărcinat cu relațiile cu publicul concluzionând prin a-și exprima convingerea în ceea ce privește continuarea fructuoasă a lucrărilor de cercetare ale reclamantului, având în vedere deținerea de către acesta a unor informații esențiale cu privire la Acordul Basel-Nyborg.

267 Deși din scrisoarea din 8 noiembrie 1999 rezultă în mod clar precizarea conținutului documentar al Acordului Basel-Nyborg de către Consiliul Guvernatorilor, din aceasta nu se poate deduce că în decizia Consiliului este evidențiat faptul că documentele vizate în cererea de acces au fost examinate în mod concret de către Consiliu. Simpla precizare a naturii documentelor pentru care se solicită accesul nu poate fi asimilată cu o examinare a informațiilor conținute de respectivele documente. Or, decizia Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999, astfel cum a fost adusă la cunoștința reclamantului la 8 noiembrie 1999, nu se referă nicidecum la o examinare în funcție de conținutul documentelor solicitate.

268 În orice caz, chiar presupunând că este admis faptul că existența unei examinări concrete a documentelor solicitate rezultă din motivele deciziei menționate, trebuie subliniat că reclamantul nu a fost pe deplin în măsură să înțeleagă motivele pentru care i-a fost refuzat accesul și că Tribunalul nu este în măsură să își exercite controlul.

269 Într-adevăr, se impune a se constata că în decizia de refuz a reducerii perioadei de confidențialitate și, prin urmare, de refuz de acces la documentele solicitate Consiliul Guvernatorilor nu invocă niciun interes sau motiv particular de protecție în raport cu documentele menționate și nici nu furnizează, *a fortiori,* vreo explicație, fie chiar concisă, prin care să își justifice refuzul de a divulga conținutul documentelor, care să permită să se înțeleagă și să se verifice realitatea nevoii de protecție.

270 Rezultă că decizia amintită se întemeiază doar pe aprecierea făcută de Consiliul Guvernatorilor cu privire la interesul particular al reclamantului de a dispune de documentele solicitate, având în vedere informațiile comunicate părții interesate în legătură cu Acordul Basel-Nyborg, informații considerate, în acest caz, ca fiind suficiente.

271 Contrar celor susținute de BCE, din decizia sa nu rezultă în mod clar efectuarea unei evaluări comparative a intereselor reclamantului și a interesului public reprezentat de stabilitatea monetară.

272 Doar în memoriul în apărare BCE a indicat pentru prima dată că, potrivit aprecierii Consiliului Guvernatorilor, documentele solicitate, care au fost destinate în principal orientării dezbaterilor politice din cadrul reuniunii informale a miniștrilor de finanțe de la Nyborg, conțineau deliberări și informații susceptibile de controverse, care nu intraseră încă în domeniul public, confidențialitatea acestor deliberări politice trebuind menținută pentru a conserva un „spațiu" de reflecție. În duplică și ca răspuns la motivul întemeiat pe încălcarea obligației de a motiva, BCE a pretins că motivele deciziei sale dovedeau în mod clar împrejurarea conform căreia Consiliul Guvernatorilor „a comparat în fapt interesele reclamantului în raport cu protecția interesului public și mai ales cu riscurile pentru stabilitatea monetară".

273 În plus, trebuie amintit că, deși contextul în care a fost luată decizia poate diminua exigențele motivării aflate în sarcina instituției, în schimb acesta poate, de asemenea, să le facă mai stricte în circumstanțe speciale (Hotărârea Kuijer/Consiliul, punctul 150 de mai sus, punctul 45). Astfel, în speță, este necesar să se examineze respectarea obligației de a motiva în lumina întregii corespondențe derulate între instituție și reclamant.

274 Ca răspuns la prima cerere de acces la Acordul Basel-Nyborg, BCE i-a indicat reclamantului că documentele emise de Comitetul guvernatorilor nu intrau în domeniul de aplicare a Deciziei 1999/284, ci a articolului 23.3 din Regulamentul său de procedură, care prevede, printre altele, faptul că accesul la documentele respective este liber după o perioadă de 30 de ani. În consecință, BCE nu a transmis reclamantului niciun document clasificat în arhivele Comitetului guvernatorilor.

275 La 27 iulie 1999, reclamantul a solicitat în scris BCE reexaminarea cererii sale în temeiul articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, care autorizează Consiliul Guvernatorilor să reducă perioada de confidențialitate de 30 de ani în anumite cazuri speciale. În susținerea cererii, reclamantul a menționat în mod expres vechimea Acordului Basel-Nyborg și caracterul pur istoric al SME.

276 În aceste împrejurări, exigențele motivării impuneau BCE să răspundă la această a doua cerere de acces, având un temei juridic desigur diferit, dar cu un obiect identic, indicând motivele pentru care elementele invocate de reclamant nu erau de natură să îi permită să revină asupra poziției sale inițiale privind confidențialitatea documentelor în cauză.

277 Or, în decizia BCE, Consiliul Guvernatorilor nu a indicat niciun motiv de natură să înlăture argumentele reclamantului. Din nou, abia după introducerea acțiunii în anulare, BCE a invocat, pe de o parte, că opiniile exprimate și strategiile analizate în documentele care constituie Acordul Basel-Nyborg erau încă valide și ar putea avea repercusiuni asupra mecanismului de schimb actual, chiar dacă se referea doar la băncile centrale a două state membre, și, pe de altă parte, că „pentru evitarea oricărei confuzii pe piețe", existau motive legitime pentru a nu face publice aceste documente.

278 Trebuie amintit că motivarea trebuie să figureze chiar în cuprinsul deciziei şi că, dacă aceasta conţine un început de motivare, precum în speţă, acest început nu poate fi dezvoltat şi explicitat pentru prima dată şi *a posteriori* în faţa instanţei comunitare, cu excepţia unor circumstanţe excepţionale care nu sunt întrunite în speţă, în lipsa oricărei urgenţe şi ţinând cont de caracterul unic al actului care trebuia să fie adoptat de către BCE (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 2 iulie 1992, Dansk Pelsdyravlerforening/Comisia, T-61/89, Rec., p. II-1931, punctul 131, şi Hotărârea Tribunalului din 15 septembrie 1998, European Night Services şi alţii/Comisia, T-374/94, T-375/94, T-384/94 şi T-388/94, Rec., p. II-3141, punctul 95).

279 Din ansamblul considerentelor de mai sus rezultă că decizia BCE trebuie anulată întrucât nu satisface exigenţele de motivare impuse de articolul 253 CE, fără să fie necesară examinarea celorlalte motive de anulare ridicate de reclamant, întemeiate pe abuzul de putere, pe încălcarea principiului bunei administrări şi pe eroarea de apreciere a BCE.

280 În sfârşit, trebuie remarcat, în acest stadiu, că, după introducerea unei acţiuni în anulare (cauza T-3/00), reclamantul a sesizat Tribunalul cu o acţiune în despăgubiri (cauza T-337/04) din care rezultă cu claritate că adoptarea deciziilor a căror anulare este solicitată de reclamant în cauza T-3/00 reprezintă exact comportamentul nelegal reproşat Consiliului şi BCE.

281 În cadrul acţiunii sale în despăgubiri şi pentru a demonstra comportamentul nelegal al pârâţilor, reclamantul a dezvoltat o argumentaţie parţial identică cu cea formulată în scopul obţinerii anulării actelor în cauză. Este clar că reclamantul a invocat un nou motiv de nelegalitate a deciziilor de refuz de acces în discuţie, şi anume încălcarea principiului securităţii juridice, precum şi noi argumente care vin în sprijinul motivelor de nelegalitate deja invocate în procedura în anulare şi care răspund anumitor afirmaţii formulate de pârâţi în cursul acelei proceduri.

282 În măsura în care se poate înţelege că această argumentaţie vine şi în susţinerea concluziilor de anulare a deciziilor Consiliului şi a BCE formulate în cauza T-3/00, aceasta trebuie înlăturată ca inadmisibilă.

283 În această privinţă, trebuie amintit că acţiunea în răspundere este o acţiune autonomă, cu funcţie specială în cadrul sistemului căilor de atac, şi subordonată unor condiţii de exercitare concepute având în vedere obiectul său specific. În timp ce acţiunile în anulare şi în constatarea abţinerii de a acţiona urmăresc sancţionarea nelegalităţii unui act obligatoriu din punct de vedere juridic sau lipsa unui astfel de act, acţiunea în răspundere are ca obiect cererea de reparare a unui prejudiciu care decurge dintr-un act sau dintr-un comportament ilicit imputabil unei instituţii sau unui organ comunitar (a se vedea Hotărârea Curţii din 23 martie 2004, Médiateur/Lamberts, C-234/02 P, Rec., p. I-2803, punctul 59 şi jurisprudenţa citată).

284 Principiul autonomiei căilor de atac interzice, în speţă, o apreciere unică a tuturor motivelor de nelegalitate susţinute în cadrul acţiunilor în anulare şi în despăgubiri, având în vedere consecinţele diferite ale deciziilor de admitere a respectivelor acţiuni. Astfel, admiterea unei acţiuni în anulare conduce la dispariţia actului incriminat din ordinea juridică comunitară, în timp ce un succes al acţiunii în despăgubiri permite doar repararea prejudiciului cauzat prin acest act, fără desfiinţarea automată a acestuia.

285 Conexarea cauzelor T-3/00 şi T-337/04 pentru buna desfăşurare a procedurii orale şi în vederea pronunţării hotărârii nu este de natură să infirme concluzia citată anterior, decizia de conexare neafectând independenţa şi natura autonomă a cauzelor vizate, o decizie de disjungere fiind oricând posibilă (Hotărârea Curţii din 21 iunie

2001, Moccia Irme și alții/Comisia, C-280/99 P-C-282/99 P, Rec., p. I-4717, punctul 66, și Hotărârea Tribunalului din 14 decembrie 2005, Honeywell/Comisia, T-209/01, Rec., p. II-5527, punctul 71).

C — *Cu privire la cererile de efectuare a unor activități de cercetare judecătorească sau de luare a unor măsuri de organizare a procedurii*

286 În cadrul acțiunii sale în anulare, reclamantul a solicitat Tribunalului să dispună efectuarea de activități de cercetare judecătorească pentru clarificarea condițiilor în care au fost adoptate deciziile contestate și, cu precădere, pentru determinarea condițiilor în care BCE a intrat în posesia raportului Comitetului Monetar și să se pună în vedere acesteia să depună la dosar procesele-verbale ale reuniunii Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999.

287 Având în vedere indicațiile furnizate de BCE în ceea ce privește condițiile de deținere a raportului Comitetului Monetar, astfel cum au fost amintite la punctul 144 de mai sus, comunicarea de către BCE a diverselor documente și în special a unui extras al procesului-verbal al celei de a 29-a reuniuni a Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999, explicațiile și documentele furnizate de Consiliu privind condițiile în care a fost adoptată Decizia din 30 iulie 1999, cererile reclamantului, menționate la punctul precedent, trebuie considerate satisfăcute și, prin urmare, rămase fără obiect.

288 În ceea ce privește cererea privind luarea unor măsuri de organizare a procedurii formulată de reclamant, prin care se urmărește ca BCE să furnizeze date statistice relative la accesul la documentele sale în decursul perioadei 1 iunie 1998-31 mai 2000, aceasta trebuie respinsă ca lipsită de interes pentru soluționarea litigiului.

Cu privire la cererea de acordare de daune interese

A — *Considerații introductive*

289 Este necesar să se remarce faptul că reclamantul urmărește în mod clar constatarea angajării răspunderii extracontractuale a Comunității, potrivit articolului 288 al doilea paragraf CE, pentru comportamentul ilicit al organelor sale.

290 Rezultă dintr-o jurisprudență constantă că angajarea unei astfel de răspunderi este supusă întrunirii mai multor condiții, și anume: nelegalitatea conduitei imputate instituțiilor, existența unui prejudiciu real și existența unei legături de cauzalitate între conduita respectivă și prejudiciul invocat (Hotărârea Curții din 29 septembrie 1982, Oleifici Mediterranei/CEE, 26/81, Rec., p. 3057, punctul 16, Hotărârea Tribunalului din 11 iulie 1996, International Procurement Services/Comisia, T-175/94, Rec., p. II-729, punctul 44, Hotărârea Tribunalului din 16 octombrie 1996, Efisol/Comisia, T-336/94, Rec., p. II-1343, punctul 30, și Hotărârea Tribunalului din 11 iulie 1997, Oleifici Italiani/Comisia, T-267/94, Rec., p. II-1239, punctul 20).

291 În ceea ce privește prima condiție, jurisprudența impune să se constate o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept având ca obiect acordarea de drepturi particularilor (Hotărârea Curții din 4 iulie 2000, Bergaderm și Goupil/Comisia, C-352/98 P, Rec., p. I-5291, punctul 42). În ceea ce privește cerința potrivit căreia încălcarea trebuie să fie suficient de gravă, criteriul decisiv pentru a permite să se considere că aceasta este îndeplinită este cel al încălcării manifeste și grave, de către instituția comunitară vizată, a limitelor care sunt impuse competenței sale de apreciere. Atunci când această instituție nu dispune decât de o marjă de apreciere considerabil redusă, chiar inexistentă, simpla încălcare a dreptului comunitar poate fi suficientă pentru a stabili existența unei încălcări suficient de grave (Hotărârea Curții din 10 decembrie 2002, Comisia/Camar și Tico, C-312/00 P, Rec., p. I-11355, punctul 54,

și Hotărârea Tribunalului din 12 iulie 2001, Comafrica și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 și T-225/99, Rec., p. II-1975, punctul 134).

292 În ceea ce privește condiția privind legătura de cauzalitate, Comunitatea nu poate fi ținută responsabilă decât pentru prejudiciul care decurge suficient de direct din comportamentul neregulamentar al instituției vizate (Hotărârea Curții din 4 octombrie 1979, Dumortier Frères și alții/Consiliul, 64/76 și 113/76, 167/78 și 239/78, 27/79, 28/79 și 45/79, Rec., p. 3091, punctul 21, și Hotărârea Tribunalului din 13 februarie 2003, Meyer/Comisia, T-333/01, Rec., p. II-117, punctul 32). În schimb, nu îi revine Comunității obligația de a repara orice consecință prejudiciabilă, chiar derizorie, a comportamentului organelor sale (a se vedea în acest sens Hotărârea Dumortier Frères și alții/Consiliul, citată anterior, punctul 21).

293 În ceea ce privește prejudiciul, trebuie subliniat că acesta din urmă trebuie să fie real și cert (Hotărârea Curții din 27 ianuarie 1982, Birra Wührer și alții/Consiliul și Comisia, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 și 5/81, Rec., p. 85, punctul 9, și Hotărârea Tribunalului din 2 iulie 2003, Hameico Stuttgart și alții/Consiliul și Comisia, T-99/98, Rec., p. II-2195, punctul 67), precum și evaluabil (Hotărârea Tribunalului din 16 ianuarie 1996, Candiotte/Consiliul, T-108/94, Rec., p. II-87, punctul 54). În schimb, o daună pur ipotetică și nedeterminată nu dă naștere unui drept la reparare (a se vedea în acest sens Hotărârea Oleifici Italiani/Comisia, punctul 290 de mai sus, punctul 73).

294 Reclamantului îi incumbă obligația să prezinte elemente de probă instanței comunitare pentru a stabili existența și întinderea prejudiciului său (Hotărârea Curții din 21 mai 1976, Roquette Frères/Comisia, 26/74, Rec., p. 677, punctele 22-24, Hotărârea Tribunalului din 9 ianuarie 1996, Koelman/Comisia, T-575/93, Rec., p. II-1, punctul 97, și Hotărârea Tribunalului din 28 aprilie 1998, Dorsch Consult/Consiliul și Comisia, T-184/95, Rec., p. II-667, punctul 60).

295 În sfârșit, trebuie amintit că, din moment ce una dintre aceste condiții nu este îndeplinită, acțiunea trebuie respinsă în întregime, fără a fi necesară examinarea celorlalte condiții (Hotărârea Curții din 15 septembrie 1994, KYDEP/Consiliul și Comisia, C-146/91, Rec., p. I-4199, punctele 19 și 81, și Hotărârea Tribunalului din 20 februarie 2002, Förde-Reederei/Consiliul și Comisia, T-170/00, Rec., p. II-515, punctul 37).

B — *Cu privire la prejudiciu și la legătura de cauzalitate*

1. *Argumentele părților*

296 În ceea ce privește condiția referitoare la existența unui prejudiciu, reclamantul afirmă, în primul rând, că refuzul celor două „instituții" comunitare de a-i permite accesul la documentul solicitat a bulversat calendarul său de redactare a tezei și îl împiedică și în prezent, după trei ani și patru luni de la expirarea termenului prevăzut pentru depunerea acesteia (respectiv 31 martie 2001), să o finalizeze și să o prezinte la Facultatea de Drept din Salonic. Din această situație ar rezulta în mod logic faptul că reclamantul ar fi suferit un prejudiciu material constând în pierderea veniturilor pe care le-ar fi câștigat utilizând în mod rezonabil și adecvat titlul de doctor pe care l-ar fi obținut, în acest caz prin obținerea unui post de jurist în cadrul instituțiilor sau organismelor internaționale, precum BCE sau Fondul Monetar Internațional (FMI).

297 Acesta precizează că principiul procedural potrivit căruia cel care invocă existența unui prejudiciu are obligația să o probeze nu este nelimitat. Tribunalul ar trebui să țină cont, în primul rând, de natura particulară a cauzei, în al doilea rând, de natura prejudiciului suferit și de principiul procedural al egalității privind sarcina probei și, în al treilea rând, de jurisprudența Curții.

298 Astfel, am fi în prezența primei cauze în materie de răspundere extracontractuală privind accesul la documente, iar jurisprudența menționată de BCE ar fi total nepertinentă într-un astfel de context. Numai jurisprudența referitoare la contenciosul administrativ întemeiat pe Statutul funcționarilor ar putea furniza elemente utile de apreciere.

299 Conținutul cererii introductive nu ar lăsa să subziste vreun dubiu privind faptul că prejudiciul invocat ar fi un câștig nerealizat (*lucrum cessans*), iar nu o pierdere efectiv suferită (*damnum emergens*), două noțiuni distincte potrivit jurisprudenței Tribunalului (Hotărârea Oleifici Italiani/Comisia, punctul 290 de mai sus, punctul 72, și Hotărârea din 30 septembrie 1998, Coldiretti și alții/Consiliul și Comisia, T-149/96, Rec., p. II-3841, punctul 48).

300 Or, condițiile privind dovedirea câștigului nerealizat ar fi mai puțin stricte decât cele privind dovada pierderii efectiv suferite, în măsura în care existența și evaluarea prejudiciului ar trebui examinată prin prisma cursului normal al evenimentelor și al probabilităților reale, iar nu teoretice. În această privință, reclamantul apreciază că a prezentat toate documentele necesare pentru stabilirea existenței prejudiciului invocat.

301 Acesta susține că prejudiciul său trebuie calculat pe baza câștigurilor unui jurist, care deține titlul de doctor, angajat la BCE cu începere de la 1 aprilie 2001, dată la care și-ar fi depus teza de doctorat și până la sfârșitul celei de a treia luni ulterioare pronunțării hotărârii de către Tribunal în prezenta cauză, după deducerea veniturilor obținute din exercitarea profesiei sale de avocat în Grecia în decursul acestei perioade. Reclamantul solicită Tribunalului să invite BCE să prezinte elementele relevante în materie de remunerare a personalului său pentru a permite o calculare exactă a prejudiciului.

302 Această evaluare a prejudiciului s-ar baza pe cursul autentic al evenimentelor. Nu ar fi vorba despre o situație luată la întâmplare, ci despre o situație care avea toate

șansele să se producă, având în vedere cererile de angajare depuse efectiv de reclamant la BCE. Reclamantul pretinde că elementele prezentate depășesc ceea ce este impus prin jurisprudență pentru dovedirea unui câștig nerealizat (Hotărârea Tribunalului din 21 martie 2002, Joynson/Comisia, T-231/99, Rec., p. II-2085, punctele 102, 114, 124, 134, 137 și 173).

303 Reclamantul pretinde, în al doilea rând, că întârzierea de aproximativ trei ani și jumătate în finalizarea tezei sale i-a cauzat un prejudiciu moral foarte grav care constă în:

— prelungirea importantă a temerii sale legate de finalizarea acestei teze;

— întârzierea progresului său pe plan profesional și financiar;

— imposibilitatea de a aspira la oportunități profesionale în Grecia și, cu precădere, în străinătate pentru care era necesară deținerea titlului de doctor;

— amânarea unei activități într-un mediu academic ce impune deținerea titlului de doctor, incertitudinea corelativă și agravarea situației sale ținând cont de asemenea de vârsta sa;

— necesitatea de reactualizare în mai multe rânduri a tezei sale din cauza evoluțiilor continue ale UEM, pierderea de timp și oboseala corelative;

— presiunea psihologică suferită în prezent pentru finalizarea tezei sale, faptul că a făcut și face încă obiectul comentariilor negative și ironice și obligația de a fi nevoit să dea explicații la fiecare chestionare cu privire la finalizarea tezei sale;

— pierderea de timp și de energie ocazionată de procedura în fața Tribunalului și a Curții;

— uzura psihologică experimentată din cauza duratei procedurii, a cărei soluționare este capitală pentru viitorul său.

304 În aceste condiții, reclamantul pretinde o sumă de 90 000 de euro cu titlu de reparație a prejudiciului său moral.

305 În ceea ce privește condiția referitoare la legătura de cauzalitate, reclamantul susține că prejudiciile materiale și morale suferite sunt consecința directă a refuzurilor nelegale de acces la documentul în litigiu, care constituie elementul central al studiului său, în măsura în care este vorba de o sursă istorică și juridică unică și indispensabilă pentru stabilirea „existenței și funcționării *soft law* în domeniul financiar și monetar pe care le acoperă UEM și activitatea G 7/8”.

306 Reclamantul invocă faptul că refuzul de acces a avut un efect negativ catastrofal asupra calendarului de redactare a tezei sale, din moment ce s-a tradus prin imposibilitatea de a respecta termenul de prezentare a acesteia stabilit la 31 decembrie 2000, ulterior la 31 martie 2001, efect negativ care se menține până în prezent.

307 Reclamantul precizează că timp de trei ani, de la începutul anului 1997 și până la sfârșitul anului 1999, s-a ocupat exclusiv de redactarea tezei sale și că, din vara anului 1999, perioadă în care studiul său se găsea într-un stadiu avansat, nu s-a întâmplat nimic de natură să modifice calendarul redactării și să-l împiedice să își finalizeze teza, exceptând refuzurile de acces în discuție.

308 Acesta invocă de asemenea jurisprudența Curții și a Tribunalului referitoare la legătura de cauzalitate și cu precădere Hotărârea Tribunalului din 5 octombrie 2004, Sanders și alții/Comisia (T-45/01, Rec., p. II-3315), în care Tribunalul ar fi „făcut distincție între incertitudinea teoretică și incertitudinea reală și a recunoscut dificultățile de probă" atribuind Comisiei sarcina probei.

309 În ceea ce privește problema dacă putea sau chiar trebuia să își prezinte teza la expirarea termenului stabilit fără a ține cont de Acordul Basel-Nyborg, reclamantul afirmă că această problemă este mai întâi legată de independența sa, de libertatea sa de cercetare și de autonomia proprie în alegerea surselor științifice și de estimarea necesităților tezei sale, care trebuie să fie recunoscute.

310 În această privință, reclamantul face referire la hotărârea Mattila/Consiliul și Comisia, punctul 99 de mai sus, în care instanța a apreciat că solicitantul de acces și numai el este în măsură să judece care sunt documentele de care are nevoie, instituția administrativă neavând competența să intervină în aprecierea a ceea ce este necesar sau util pentru solicitant.

311 Reclamantul susține că, în măsura în care, la data formulării cererii de acces, a considerat și încă mai consideră că Acordul Basel-Nyborg este relevant pentru teza sa, nu putea și nici nu trebuia să ignore acest acord și să remită Facultății de Drept la 31 decembrie 2000, o lucrare de o valoare foarte scăzută. În plus, nu ar exista nicio

soluție alternativă care să îi permită reclamantului să constate prin ce mijloc juridic indicii macroeconomici ai G 7 ar fi fost integrați în 1987 în SME, cum ar fi funcționat aceștia în continuare până la crearea UEM în 1991/1992, și, în cele din urmă, care este statutul actual al acestor indici.

312 În sfârșit, acesta precizează că toate considerațiile referitoare la independența și la autonomia proprie științifică permit să se răspundă la argumentația expusă de BCE cu privire la pretinsa sa contribuție la producerea prejudiciului.

313 Consiliul și BCE susțin că, în speță, nu sunt întrunite condițiile răspunderii extracontractuale referitoare la existența unui prejudiciu cert și a unei legături de cauzalitate directe între prejudiciu și comportamentul nelegal invocat.

2. *Aprecierea Tribunalului*

314 Reclamantul pretinde că refuzurile de acces din partea Consiliului și a BCE la documentele care constituie Acordul Basel-Nyborg se află direct la originea unui prejudiciu material și moral.

315 În primul rând, în ceea ce privește prejudiciul material, calificat drept pierderea unei oportunități sau a unui câștig nerealizat, acesta constă, în opinia reclamantului, în pierderea veniturilor pe care le-ar fi câștigat utilizând în mod rezonabil și adecvat titlul de doctor pe care l-ar fi obținut în prealabil, în acest caz prin obținerea unui post de jurist în cadrul instituțiilor sau organismelor internaționale, precum BCE sau FMI.

316 Cu toate acestea, din înscrisurile reclamantului rezultă că pierderea unei oportunități sau a unui câștig nerealizat invocate sunt ele însele consecința unui prim eveniment, respectiv nefinalizarea tezei la data de depunere prevăzută și neobținerea subsecventă a titlului de doctor în drept.

317 Or, acest prim eveniment nu poate fi considerat cauza directă a pierderii unei oportunități și a unui câștig nerealizat menționate, în măsura în care reclamantul nu demonstrează că faptul de a fi titular al unui doctorat constituie condiția necesară pentru obținerea unui post în cadrul organismelor citate de acesta.

318 Nefinalizarea și neprezentarea tezei la data limită de 31 martie 2001 nu apar nici ca fiind o consecință directă a refuzurilor de acces contestate, cunoscute de reclamant în lunile august și noiembrie 1999, în timp ce studiul său se găsea deja, după propriile susțineri, într-un stadiu avansat în cursul verii anului 1999. Se poate considera că această situație i se datorează exclusiv reclamantului care ar fi trebuit, independent de contestarea refuzurilor care i-au fost opuse, să se preocupe de continuarea redactării tezei sale în vederea prezentării și susținerii acesteia în termenul prevăzut în acest scop, indiferent de faptul că acesta ar fi putut considera că lucrarea sa de cercetare ar fi fost incompletă.

319 De altfel, trebuie amintit că dacă pierderea unei oportunități poate constitui un prejudiciu reparabil (Hotărârea Tribunalului din 27 octombrie 1994, C/Comisia, T-47/93, RecFP, p. I-A-233 și II-743, punctul 54), acesta trebuie să fie în același timp și actual, și cert pentru a putea fi efectiv reparabil.

320 Or, reclamantul nu a dovedit că era reală și certă oportunitatea de care ar fi fost privat de a ocupa un post în cadrul BCE sau al unui alt organism și de a beneficia de avantajele pecuniare aferente unui astfel de post, în sensul că ar fi avut, dacă nu toate șansele, cel puțin o șansă veritabilă de a accede la un astfel de post (a se vedea

în acest sens Hotărârea Tribunalului din 6 iunie 2006, Girardot/Comisia, T-10/02, Rec., p. FP-I-A-2-129, II-A-2-609, punctele 96-98 și jurisprudența citată). În această privință, cererile de angajare adresate BCE de reclamant în 1999 nu sunt suficiente pentru a se considera că acesta se afla într-un proces de recrutare, care trebuia să se finalizeze după obținerea titlului de doctor în drept. Argumentele dezvoltate de reclamant cu privire la șansele sale de a obține un post la BCE sau la un alt organism după finalizarea, încununată de succes, a tezei sale de doctorat țin, în realitate, de speculația pură.

321 În al doilea rând, trebuie observat că reclamantul însuși indică, la punctul 35 din cererea introductivă, că „întârzierea" de aproximativ trei ani și jumătate în redactarea tezei sale este cea care i-a cauzat un prejudiciu moral foarte grav.

322 Pentru motivele indicate la punctul 318 de mai sus, este necesar să se hotărască lipsa legăturii de cauzalitate directă între refuzurile de acces contestate și prejudiciul moral pretins.

323 Cu toate acestea, trebuie menționat că printre aspectele pretinsului prejudiciu moral suferit de reclamant, astfel cum a fost definit la punctul 303 de mai sus, figurează pierderea de timp și de energie, precum și „uzura" psihologică provocată de declanșarea, monitorizarea și durata procedurilor judiciare legate de refuzurile de acces incriminate.

324 În măsura în care această pierdere de timp și de energie, precum și uzura psihologică invocate de reclamant, care se deosebesc de afirmațiile acestuia privind starea de incertitudine, de anxietate și de frustrare generată de nefinalizarea tezei la data prevăzută pentru depunerea acesteia și de neobținerea subsecventă a titlului de doctor în drept, pot fi analizate ca fiind consecința directă a refuzurilor de acces contestate, acestea nu pot fi considerate ca definind un prejudiciu moral care să fie reparat.

325 În ceea ce privește uzura psihologică pretins dovedită de reclamant, se impune constatarea faptului că acesta se mulțumește să facă simple afirmații și nu prezintă nicio dovadă scrisă care să ateste existența unei veritabile tulburări psihice. Cât privește pierderea de timp și de energie invocată, aceasta ține de neplăcerile inerente declanșării și monitorizării întregii proceduri judiciare, care nu ar putea fi asimilate unui prejudiciu moral reparabil. În această privință, trebuie subliniat că, în conformitate cu articolul 19 din Statutul Curții, reclamantul a fost reprezentat în fața acestei instanțe și în cursul procedurii în fața Curții în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Pitsiorlas, punctul 38 de mai sus, de către un avocat al cărui rol este exact acela de a-l asista pe justițiabil, mai ales prin elaborarea actelor de procedură și prin monitorizarea derulării procedurii în numele și pe seama mandantului său.

326 Din considerentele de mai sus rezultă că nu sunt întrunite condițiile de angajare a răspunderii extracontractuale privind existența unui prejudiciu real și cert și a unei legături de cauzalitate directă între prejudiciu și comportamentul pretins nelegal al pârâților și, prin urmare, acțiunea în despăgubiri introdusă de reclamant trebuie respinsă fără să fie necesară examinarea condițiilor răspunderii extracontractuale legate de nelegalitatea comportamentului Consiliului și al BCE.

Cu privire la cheltuielile de judecată

327 În temeiul articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Conform alineatului (3) al aceluiași articol, pentru motive excepționale sau în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau la mai multe capete de cerere, Tribunalul poate să repartizeze cheltuielile de judecată sau poate decide ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli.

328 În speță, trebuie remarcat că au fost admise concluziile reclamantului în ceea ce privește anularea deciziei BCE și că în mod neîntemeiat Consiliul a ridicat excepția de inadmisibilitate a acțiunii în anulare îndreptate împotriva deciziei sale din 30 iulie 1999. În schimb, reclamantului i-au fost respinse concluziile de anulare a acestei din urmă decizii, precum și concluziile sale de despăgubire îndreptate împotriva Consiliului și a BCE.

329 Tribunalul consideră că va fi o justă apreciere a circumstanțelor particulare din speță să oblige Consiliul, BCE și reclamantul să suporte fiecare propriile cheltuieli de judecată efectuate în cauzele T-3/00 și T-337/04. Consiliul trebuie de asemenea să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de reclamant în cauza C-193/01 P.

330 În sfârșit, este necesar să se observe că BCE nu a furnizat niciun element care să justifice aplicarea în speță a articolului 87 alineatul (3) din Regulamentul de procedură și obligarea reclamantului de a-i rambursa cheltuielile de judecată care ar fi fost apreciate ca fiind provocate în mod nejustificat sau șicanatoriu.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a cincea)

declară și hotărăște:

1) Anulează decizia Consiliului Guvernatorilor din 21 octombrie 1999, astfel cum a fost adusă la cunoștința domnului Athanasios Pitsiorlas prin scrisoarea Băncii Centrale Europene din 8 noiembrie 1999.

2) **Respinge acțiunea în anulare pentru restul motivelor.**

3) **Respinge acțiunea în despăgubiri.**

4) **BCE, Consiliul și reclamantul vor suporta fiecare propriile cheltuieli de judecată efectuate în cauzele T-3/00 și T-337/04. Consiliul va suporta cheltuielile sale de judecată, precum și pe cele efectuate de reclamant în cauza C-193/01 P.**

Vilaras Martins Ribeiro Jürimäe

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 27 noiembrie 2007.

Grefier Președinte

E. Coulon M. Vilaras

Cuprins

Cadrul juridic ..... II - 4786

Situația de fapt ..... II - 4793

Procedura și concluziile părților ..... II - 4797

A — Concluziile în cauza T-3/00 ..... II - 4799

B — Concluziile în cauza T-337/04 ..... II - 4801

Cu privire la cererea în anulare ..... II - 4803

A — Cu privire la admisibilitate ..... II - 4803

1. Cu privire la existența actelor atacabile ..... II - 4803

2. Cu privire la caracterul pretins tardiv al acțiunii în anulare ..... II - 4809

3. Cu privire la caracterul pretins abuziv al acțiunii ..... II - 4810

4. Cu privire la pretinsa necompetență a BCE de a acorda accesul la raportul Comitetului Monetar ..... II - 4811

B — Cu privire la fond ..... II - 4812

1. Cu privire la cererea de anulare a deciziei Consiliului ..... II - 4812

a) Argumentele părților ..... II - 4812

b) Aprecierea Tribunalului ..... II - 4815

Considerații introductive ..... II - 4815

Cu privire la pretinsa inducere în eroare comisă de Consiliu ..... II - 4817

Cu privire la încălcarea dreptului de acces la documente consacrat prin Decizia 93/731 ..... II - 4820

Cu privire la încălcarea obligației de a motiva ..... II - 4826

Cu privire la încălcarea principiilor bunei administrări și protecției încrederii legitime ..... II - 4829

2. Cu privire la cererea de anulare a deciziei BCE ..... II - 4832

a) Cu privire la excepția de nelegalitate a articolului 1 din Decizia 1999/284 și a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE ..... II - 4832

Cu privire la excepția de nelegalitate a articolului 1 din Decizia 1999/284 ..... II - 4833

Cu privire la excepția de nelegalitate a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE ..... II - 4834

— Cu privire la admisibilitatea excepției de nelegalitate a articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE ..... II - 4834

— Cu privire la motivul întemeiat pe nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, motiv având la bază încălcarea articolului 12.3 din Statutul SEBC ..... II - 4836

— Cu privire la motivul întemeiat pe nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, motiv având la bază încălcarea dreptului de acces la documente și a principiului fundamental al transparenței ..... II - 4840

— Cu privire la motivul întemeiat pe nelegalitatea articolului 23.3 din Regulamentul de procedură al BCE, motiv având la bază abuzul de putere ..... II - 4851

b) Cu privire la încălcarea obligației de a motiva ..... II - 4852

C — Cu privire la cererile de efectuare a unor activități de cercetare judecătorească sau de luare a unor măsuri de organizare a procedurii ..... II - 4860

Cu privire la cererea de acordare de daune interese ..... II - 4861

A — Considerații introductive ..... II - 4861

B — Cu privire la prejudiciu și la legătura de cauzalitate ..... II - 4863

1. Argumentele părților ..... II - 4863

2. Aprecierea Tribunalului ..... II - 4868

Cu privire la cheltuielile de judecată ..... II - 4871